

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznika. — Inerenti do 50 petih
vrat & Dtn 2, do 100 vrat & Dtn 2.50, od 100 do 300 vrat & Dtn 3, večji inerenti petih
vrat Dtn 4.-. Popust po dogovoru, inerenti davek posebej. — »Slovenski Narod«
velja mesečno v Jugoslaviji Dtn 12.-, za tucestvo Dtn 25.-. Rokopis se ne vračaja.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5.
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnice: MARIBOR Strossmayerjeva 3b — NOVO MESTO, Ljubljanska c.
telefon št. 26. — CELJE: celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 66;
podružnica uprave: Kocanova ulica 2, telefon št. 190. — JESENICE: Ob kolodvoru 101
Poštna hranilnica v Ljubljani št. 10.551.

Nova abesinska ofenziva:

Krvavi boji v Adis Abebi

Po vesteh iz angleških in francoskih virov so Abesinci vdrl v Adis Abebo, kjer se vrše krvavi boji — Italijani so že več dni odrezani od zunanjega sveta

Pariz, 17. julija. r. »Agence Fourniere« je prejela naslednje informacije iz Džibuti:

Abesinski vstajši so napadli Adis Abebo in jo deloma zavzeli. Italijanska posadka, ki je zadnje čase zelo oslabiljena, ker je morala več oddelkov s kazenski ekspedicijami na deželo, je bila skoraj docela uničena. Podkralj Graziani je baje hudo ranjen.

Točnost teh vesti za enkrat še ni mogoče popolnoma kontrolirati. Iz Gore poročajo, da ras Imru z vso naglico reorganizira abesinsko vojsko, s katero bo nato prodiral proti abesinski prestolnici. Železniška proga Džibuti-Adis Abeba je še zmerom na več krajih prekinjena. Zaradi tega je oskrbovanje italijanske vojske v posameznih krajih postalo izredno težavno. Tudi cest skoraj ni mogoče uporabljati ker se je med tem pričela velika deževna doba. Italijanska posadka v Adis Abebi ima samo še za 9 dni hrane. Zadnji transport hrane je pri-

šel 6. julija. Z letali se dovoz zaradi deževja nemogoč, ker so vsa letališča spremenjena v močvirja. Glavne dovodne ceste so Abesinci na mnogih krajih porušili, deloma pa so poplavljeni, tako da je tudi avtomobilski promet nemogoč.

Džibuti, 17. julija. p. Že 48 ur krožijo tu vesti, da so irregularne abesinske čete obkolile Adis Abebo in tudi prodrele v mesto. Abesinci so takoj pričeli ropati po posameznih mestnih okrajih in evropsko prebivalstvo se je moralo znova zateči v tuja poslatništva. Generala Grazianija je neki Abesinec hudo ranil.

Italijanska napadna letala so napadla abesinske utube in jih pričela obmetavati z bombami. Okrog 800 Abesincev je bilo ubitih. Vendar se Abesinci deseti še niso umaknili.

London, 17. julija. p. Današnji »News Chronicle« je objavil vest, da je italijanska garnizija v Adis Abebi popolnoma ločena od ostalega sveta. Že od 6. julija j. železniška proga Adis Abeba-Džibuti

na štirih krajih prekinjena. Najbližji kraj, ki ima zvezo z morso obalo, je od Adis Abebe oddaljen 40 km.

Rim, 17. julija. p. Uradno poročajo, da iz vzhodne Afrike ni prišla nikakršna brzojavka, na podlagi katere bi bilo mogoče verjeti vestem iz inozemstva, da je bil Harar napaden in maršal Graziani ubit ali hudo ranjen.

London, 17. julija. AA. Angleške časopisne agencije so priobčile poročila iz Džibuti in Kaira o hudi poškodbi, ki jo je zadal maršal Graziani neki Abesinec. Rimski dopisnik »Daily Telegrapha« pa pravi, da so ta poročila brez podlage. Italijansko kolonialno ministrstvo, ki je v stalni zvezi z vzhodno Afriko, ne ve o tem ničesar in pravi, da so poročila o nenavadnih dogodkih v vzhodni Afriki popolnoma izmišljena. S tem v zvezi pa poroča Reuter iz Kaira, da tamkaj potrjujejo vesti o hudi poškodbi maršala Grazianija.

Podržavljenje vojne industrije v Franciji

Francoska zbornica je snoči zakon v načelu odobrila

Pariz, 17. julija. v. Francoska zbornica je danes razpravljala o zakonskem načrtu glede podržavljenja produkcije vojnega materiala. Desničarski poslanec Laurent je izjavil, da so on in njegovi prijatelji sicer zadovoljni z načeli, ki so bili merodajni pri pripravi tega zakonskega načrta, vendar pa predloženi zakonski načrt nikakor ne bo izvedel podržavljenja. Poleg tega bi razlastitev vojne industrije zahtevala milijarde frankov. Kje bi vlada vzela to vsoto. Predloženi zakonski načrt bo, ako bo vlada hotela dobiti ta denar, dovedel do devalorizacije. Poslanec Laurent je dejal, da bo glasoval proti zakonskemu načrtu.

Poslanec Courson je v imenu socialistično-radikalne skupine obrazložil razloge, zakaj toda poslanci te skupine glasovali za zakonski načrt, v katerem vidi veliko skrb zakonski načrt. Vojška komisija je točno proučila načrt, v katerem vidi veliko skrb za narodno obrambo. Francija mora svetlo dokazati svojo vero in svoje priznanje kolektivne varnosti. V smislu objub, ki jih je

njegova stranka dala pri volitvah, bo njegova stranka glasovala za načrt.

V specialni debati o tem zakonskem načrtu je bil predlog desničarskega poslanca Valentina, naj se namesto podržavljenja uvo. de kontrola celokupne proizvodnje vojnega materiala, odklonjen s 383:164 glasovom. V utemeljitvi svojega predloga je izjavil poslanec Valentin ob odobravanju desnice, da bo nameravano podržavljenje v primeru vojne zmanjšalo tempo produkcije. Zasebna oboroževalna industrija mora biti že v mirnem času sposobna za to produkcijo, ki pa jo mora v vojnem času povečati za 25 krat. Minister za letalstvo Cot je poudarjal, da so potrebne posebne priprave, ako hočemo pripraviti industrijsko mobilizacijo. Privatna industrija misli samo na velike dobičke ter se ne bavi s temi potrebnimi pripravi.

Voini minister Daladier je poudarjal, da bodo razlastili samo nekaj večjih specializiranih obratov. Debata je bila nato odložena na jutri.

Razdor v Henleinovi stranki

Častno razsodišče desavuiralo predsednika stranke

Praga, 17. julija. d. Razmere v Henleinovi stranki sudetskih Nemcev se zmerom niso urejene. Prav te dni zaseda posebno častno sodišče, ki razpravlja o zadevi dr. Valtjera Branda in ima odločiti o Henleinovi stranki. Častno sodišče pa se je postavilo na stališče, da je bilo dosedanje postopanje proti dr. Brandu popolnoma prenehanje. Dr. Brand je imel pravico, podati svoje izjave glede vseh obtožb in navedeti zanje tudi svoje priče. Častno sodišče je s tem desavuiralo voditelja stranke. Razsodišče odločitev za obžalovanjem, da se je razsodba preudicirala v listih, proti če-

mur mora ugovarjati, ker edinstvo sodetškega nemstva ne sme biti odvisna od naknadnih razprav, s katerimi naj bi se motili ali pa podcenjevali redni postopek častnega razsodišča. Vsi člani stranke imajo pravico objaviti izjave, ki z njim razpolagajo in iz katerega ni bilo mogoče sklepati, da so bile obtožbe dr. Branda neutemeljene. Vodja stranke Henlein pa je izjavil, da se je častno razsodišče bavilo z vprašanji, ki niso spadala k predmetu in ki jih v smislu maloga, ki mu ga je dal, ne bi bilo smelo presoditi. Verjetno je, da bo zaradi te afeze prišlo v stranki do razkola.

Pokušen atentat na angleškega kralja Edvarda VIII.

Razburljiv dogodek po vojaški paradi v Londonu — Atentator pravi, da ni hotel ubiti kralja

London, 17. julija. r. Ko se je včeraj vračal angleški kralj Edvard z neke vojaške prireditve v Hyde Parku, je v bližini slavoloka skušal prodreti kordon neki okrog 40 let star možiček z revolverjem v roki. Policijski stražniki so ga pravočasno opazili ter mu izbili revolver iz rok in ga prijeli. Revolver je odletel v velikem loku in je padel na tla tik za kraljevim konjem. Dogodek je izvalil pri množici, ki je bila zbrana na ulici, silno ogorčenje in jedva so policaji preprečili, da dozdevnega atentatorja ni linčala. Atentatorja so odvedli na bližnjo policijsko stražnico, kjer je izpovedal, da se piše George Andrew Mac Mahon, da je rodom Anglež in da stanuje v nekem londonskem predmestju. Baje je bivši novinar, ki pa je že dolgo brez kruha in zaslužka. Izjavil je, da ni nameraval streljati na kralja, marveč oddati samo strel v zrak, da bi s tem opozoril nase. S tem je hotel ob enem protestirati proti notranjemu ministru Simonu, ki ga ni hotel sprejeti, da bi mu izročil neko prošnjo. Pri atentatorju pa so našli nabit revolver in dva nabojska rezervne municije in kraljevo sliko. Iz tega sklepajo, da ni tako nedolžen, kakor pravi

jasnjeno. Predvsem je policija ugotovila, da so osebni podatki, ki jih je dal o sebi atentator, neresnični. Ne piše se George Andrew Mac Mahon, kakor je navedel pri zaslišanju, marveč John Bannigan in tudi ni Anglež, kakor je navedel, marveč Irec. Po poklicu ni novinar, marveč se je bavil s pisateljevanjem in se je zavzemal za razne socialne reforme. Mnogo je sodeloval z znano pisateljico Van der Els, ki se je borila proti smrtni kazni. V zadnjem času je zbujal pozornost policije, ker je nepravilno pošiljal notranjemu ministru pisma, v katerih je zahteval odškodnino, ker je ministrstvo zabranilo neko njegovo književno delo.

Pred senzacionalnimi odkritji

O samem poteku dogodka so razširjene najbolj nasprotujoče si vesti. Eni pravijo, da je atentator sam zavrnil revolver, ko je videl, da je njegova nakana odkrita, drugi pa trdijo, da mu ga je izbil iz roke policijski stražnik. Policija je dobila sliko, ki jo je napravil neki fotoamatel. Morda bodo na podlagi te slike ugotovili, kako se je odigral dogodek.

Pozornost je zbudilo poročilo današnjega »Timesa«, ki zatrjuje, da je prišla policija na sled senzacionalnim stvarim in da bodo v javnost kmalu prišla razkritja, ki kažejo, da dogodek nikakor ni bil tako nedolžen, kakor ga skuša sedaj prikazati atentator.

Huda letalska nesreča na Poljskem

Varišava, 17. julija. AA. V bližini Gdinske je padlo v morje poljsko vojaško letalo. Pri tej priliki so se ubili general Orlicz-Dreszer, polkovnik Loph in pilot Lagevski. Gdinski izletniški parnik »Falkon« je takoj prihitel na pomoč, mogel pa je samo še rešiti iz morja trupla ponesrečenih oficirjev in ostankov letala, ki so že v zraku vnelo in šele nato padlo v morje.

Šef ruskega letalstva v Pragi

Praga, 17. julija. d. Včeraj popoldne je prispel v Prago šef ruskega vojnega letalstva general Alkensis v spremstvu 10 višjih letalskih oficirjev. Nastanil se je v nekem hotelu, pred katerim je kakih 30 komunistov kmalu za tem insceniralo politične manifestacije. O njegovi misliji v Pragi ni bilo mogoče izvedeti nikakih podrobnosti.

Vohunska afera v Ameriki

Washington, 17. julija. AA. DNE Pravosodno ministrstvo je izdalo o vohunski aferi, v katero je zapleten oficir Parnsworth, poročilo, v katerem napoveduje niz novih aretacij. Pomorski oficir Parnsworth je izročil, kakor pravi poročilo, japonskemu pomorskemu atašeju tajno listino z načrti o bojni formaciji in raznih taktičnih vprašanjih ameriške vojne mornarice. To tajno listino so sestavili na podlagi izkustev nedavnih vaj ameriškega vojnega brodograja. Namenjeno je bilo samo višjim pomorskim oficirjem. Oficirja Parnswortha so aretirali, ko je listino pokazal v svoji hiši nekim svojim prijateljem.

Lokarnska konferenca še vedno v zraku

London, 17. julija. AA. (Reuter). Tudi po današnji seji ministrskega sveta ni bilo mogoče zvedeti kaj pozitivnega o tem, ali se bo sploh in kje vršila konferenca držav, ki so podpisale lokarnsko pogodbo. V angleških političnih krogih izjavljajo, da mora po angleškem mnenju konferenca, pa naj se sestane kadarkoli in kjerkoli, veljati ureditvi političnih odnosov v Evropi. To nalogo pa bi mogla najbolje izpolniti le konferenca vseh petih lokarnskih držav. Velika Britanija, pravijo v teh krogih, načeloma ni nasprotna francoski zahtevi o konferenci v treh, smatra pa, da bi konferenca ne rodila nobenega sadu, če bi morala samo ugotoviti, da dosežanji poskusi za sporazum niso uspeli. Angleška politika temelji na želji, da se doseže miroljubna stabilizacija evropskih zadev.

Mednarodni kongres geometrov bo letos v Jugoslaviji

Zasedal bo v Beogradu, nato pa bodo izletli po vsej državi

Beograd, 17. julija. AA. Letos bo v naši državi prvič zasedal mednarodna zveza geometrov. Pokroviteljstvo nad prireditvami, ki bodo pri tej priliki, je prevzel finančni minister dr. Dušan Leticia. Pripravljali odbor je sestavil v sporazumu s predsednikom zveze angleškim polkovnikom F. Colom program zasedanja in izletov. 31. avgusta bo zasedala katastrska komisija. Referat se bodo nanašali na vprašanje »Ali je mogoče sestaviti mednarodni obrazec katastra?«. 1. septembra bo zasedala komisija za strokovne in tehnične besednjake. 2. septembra bo sprejem članov odbora in tovariški večer. 3. septembra bo polaganje venca na grobu blagopojnega kralja Aleksandra Ujedinitelja na

Oplenju, 4. septembra bo zasedal stalni odbor mednarodne zveze geometrov, istega dne bo obisk geometrske razstave in izlet z ladjo v Smederevo, 6. septembra na rojstni dan Nj. Vel. kralja Petra II. bodo udeleženci prisostvovali vojaški paradi na Banjici. Po končanem uradnem delu se stanke so določeni trije izleti: v Skopje, Peč - Cetinje - Dubrovnik, Sarajevo - Dubrovnik - Split in Zagreb - Plitvice - Crikvenica - Bled. Dosedanji kongresi so bili v Parizu, Curihu, Zenevi, Varšavi, Rimu, Londonu in Bruslju. V zvezi so včlanjena nacionalna geometrska združenja iz 14 evropskih držav. Pričakujejo, da pridejo poleg članov te zveze v Beograd tudi predstavniki geometrov iz Bolgarske kot gosti.

ČSR in Nemčija

Pariz, 17. julija. w. »Temper« javlja iz Prage, da je Češkoslovaška s svoje strani rade volje pripravljena pričeti gospodarsko pogajanja z Berlinom. V Pragi presoja položaj mirno ter ne verujejo v vojno. Brez ozira na to, kaj bo prišlo, bo Češkoslovaška brezpozorno ostala zvesta svojim zvezam ter postopala samo skupno s Francijo, a najmanj proti Franciji.

Gostinska razstava na MT

Letošnji jubilejni »V. Mariborski teden« bo popolna slika Maribora in njegovega življenja. Tako bo prikazano gospodarstvo, industrija, obrt, trgovina, kmetijstvo, kultura in vednost našega življenja. Priznati moramo, da je Maribor važno, če ne eno največjih središč tujeskega prometa. Ne mala zasluga v tem oziru gre zlasti tudi tukajšnjim gostinskim podjetjem. Zato ni odveč, da se tudi ta panoga pokaže na Mariborskem tednu.

Mariborsko gostilniško združenje se je odločilo, da priredi na letošnjem jubilejnim »V. Mariborskem tednu« v času od 1.-9. avgusta velikopotezno gostinsko razstavo. Razstava bo prirejena predvsem v obliki revije krasnih fotografij vseh mariborskih važnejših gostinskih obratov. Tako bodo podjetja prikazana s preko 60 slikami. V okviru gostinske razstave bo Združenje nazorno prikazalo serviranje ob vseh važnejših družinskih in družabnih prilikah, kar bo gotovo vzbudilo mnogo pozornosti gostinskih podjetij ne samo Maribora, temveč tudi tujine. Velika go-

stinska razstava, ki bo v drugem nadstropju Cankarjeve dekleške meščanske šole, bo velika privlačnost letošnjega Mariborskega tedna za vse njegove obiskovalce.

Kriminaliteta v naši državi

V državni statistiki zbirajo obsežno statistično gradivo o naši državi v letu 1934-35. Za predlansko leto je gradivo deloma že urejeno in bo kmalu objavljeno. Med drugi maso zbrani tudi podatki o kriminaliteti v naši državi. Pri vseh okrožnih sodiščih je bilo predlanskim obsojenih 20.765 ljudi, od teh 1909 žensk. Za zločin proti obstoju države in ustavnemu redu je bilo obsojenih 667 obsojenec, od teh 52 žensk. Za nasilje proti uradnim organom 1650, za ponarejanje denarja 108 za podkupovanje 75, po tiskovnem zakonu 76, za bigamijo 10, premišljen uboj odnošno umor 343, delomor 70, odprava telesnega plodu 176, težka telesna poškodba 2643 itd.

Mnogo večje je število obsojenecov po aretskih sodiščih, in sicer 112.632, med njimi 14.894 žensk. Za pohajkovanja in prosičanje je bilo obsojenih 1206, od teh samo v Sloveniji 866, na vsem področju apelacijskega sodišča v Beogradu pa samo dva. Značen je porast števila obsojnih pred aretskimi sodišči. V vseh 11 kamalinah je bilo predlanskim zaprtih 4221 obsojenec, od teh 419 žensk. Proračun kaznišnice je značal 26.121.000 Din.

Carli, 17. julija. Beograd 7, Pariz 20.9475, London 15.3475, New York 305.25, Bruselj 51.625, Milan 34.10, Madrid 41.85, Amsterdam 208.05, Berlin 128.20, Dunaj 57.60, Praga 12.60, Varšava 57.70, Bukarešta 220.

Novi poštni palači v Splitu in Dubrovniku

Beograd, 17. julija. AA. Danes so začeli graditi novo pošto poslopje v Splitu. Vprašanje modernega poslopja za glavno pošto v Splitu je čakalo na svojo rešitev polnih pet desetletij. Že davno pred izbruhom svetovne vojne je prišel v Split načelnik avstrijskega ministrstva z Dunaja, da izbere stavbišče. Pri tem pa je tudi ostalo. Avgusta 1931 je pošta uprava to vprašanje zopet načela in v posebnem komuniciju na-

vedla, da je gradnja pošte v Splitu nujno potrebna tako iz prometnih kakor tudi iz finančnih ozirih. Za dosedanje poslopje je morala država plačevati ogromno najemnino. Samo v povojnem času je plačala okrog 10 milijonov dinarjev. Pri tem pa poslopje niti ni ustrezalo potrebam poštne službe. Z odlokom 3. julija 1936 je bila končno potrjena licitacija za gradnjo nove splitske pošte in danes so začeli kopati temelje. No-

Naša prva moderna avtomobilska cesta bo cesta Ljubljana-Kranj - To je poleg železnice št. Janž - Se- nica prvo večje javno delo pri nas

Ljubljana, 17. julija.

Moderne avtomobilske ceste imajo danes v mnogih evropskih državah skoraj večji pomen kakor železnice. Mi takšnih cest žal še nimamo, čeprav je čedalje bolj očitno, da jih ne moremo pogrešati. Spoznanje, da so moderne ceste življenjskega pomena za državo, je pa vendar začelo prodirati tudi pri nas, seveda zelo pozno. Najbolj razveseljivo je, da se to kaže tudi že v dejanjih, kajti zdaj vendar že gradimo prvo res moderno avtomobilsko cesto po modernih tehničnih in prometnih načelih, in sicer cesto Ljubljana-Kranj.

V splošnem je znano, da so bila najprej oddana dela na odseku St. Vid-Jeperca in da jih je prevzelo podjetje ing. J. Dedeč iz Ljubljane. Vendar javnost še ni dovolj poučena o pomenu, obsegu in značaju teh javnih del. Gre v resnici za prvo večje javno delo pri nas, če ne računamo železnice St. Janž-Sevnica. Pojem javnih del se pri nas pogosto zlorablja ter nekateri štejejo med javna dela tudi popravilne občinskih cest. Zato nam lahko služi gradnja moderne državne ceste Ljubljana-Kranj kot primer javnih del po svojem obsegu ter sploh po svojem značaju v vseh pogledih, v tehničnem kakor administrativnem (finančnem).

MEDENSKEMU KLANCU SO STETE URE

Medenski klanec je pravi anahronizem za dobo avtomobilskega prometa. Nedvomno bi bil ena največjih zanimivosti za svetovne avtomobiliste, če bi ga ohranili iz preteklih stoletij. Takšnih klanec nedvomno ne najdemo več drugje na svetu, kjer poznajo avtomobilski promet, pri nas jih je pa še mnogo in še hujših. Toda zdaj je medenski klanec obsojen na žalosten konec.

Dela za novo cesto Ljubljana-Kranj bodo opravljena v več etapah. V prvi etapi, od km 625,5 do 633,950, bo zgrajena približno 8,5 km ceste. Ta odsek se začne v St. Vidu pri odcepu občinske ceste na Gancelju. Celotni odsek se deli po značaju na več manjših odsekov. Tako moramo tudi šteti dela za povsem novo cesto pod medenskim klancom v dolžini okrog 1700 m v poseben odsek. Tu so se najprej lotili dela, nedvomno najtežjega v vsej etapi; tu bo cesta zgrajena delno na zelo visokem nasipu in zgrajeni bo več manjših cestnih objektov ter eden večji. Najprej so torej napovedali hitro medenski klanec. Odpravili pa bodo tudi medovski klanec.

Projektant nove ceste je ing. V. Petrov, nadzorni inženjer sekcije za gradnjo državne ceste Ljubljana-Kranj. Ni imel lahke naloge, kar spredvidimo najprej pri preložitvi medenskega klanca, pa tudi v drugih odsekih je bilo treba rešiti več problemov.

»TOBOGAN« IN MODERNA CESTA

Oglejmo si najprej dela ob medenskem klanecu, kjer je zdaj najživahnejše. Delo se prej ni moglo dobro razmahati, saj so morali najprej opraviti mnogo priprave. Delati so začeli 23. marca in doslej jih je skoraj neprestano oviralo deževje. Najprej so morali zgraditi začasni leseni most čez Savo, da so prišli do gradiva, do proda, ki ga potrebujejo za nasipanje novega dela ceste, in do novega kamnoloma, odkoder dovažajo kamen za betoniranje opornikov mostov. Zaradi neprestanega deževja je bila Sava zelo visoka in jih je zelo zadrževala pri zabijanju pilotov za most. Slabo vreme jih je pa tudi zelo oviralo na samem terenu. Delo je precej zastalo tudi zaradi stavke, ki je trajala 11 dni. Zato so šele pred dnevi lahko začeli delati v polnem obsegu.

Nova cesta pusti na levi strani zloglasni klanec na pobočju med staro cesto in železnico ter pada za 0,5% do železnicega nadvoza. Železniški nadvoz bo največji objekt v tem odseku. Železniških nadvozov pri nas še nimamo, ker pač še nimamo modernih cest. Sodobna prometna načela zahtevajo, da se ceste ne križajo z železnicami v isti ravnini. Pri medenskem klanecu je križanje s železnico v dveh ravninah olajšano, ker se cesta ob vnožju klanca vzpne nad železniški nasip, ter celo pada, kakor smo rekli, proti nadvozu. Ime nadvoz vas naj ne moti; lahko bi tudi rabili ime most, saj nadvoz prav za prav ni nič drugega, in sicer bo železobetonski most ki bo premoščal železnico tako, da bodo lahko pod njim položili še en tir, visok pa bo tudi toliko, da bodo lahko železnice elektrificirali. Gradnja nadvoza je bila razpisana posebej in jo je izločilo tudi podjetje ing. Dedeč, vendar licitacija še ni potrjena.

Vidimo torej, da sta z enim udarcem ubiti dve muhi; odpravljen bo strahovit klanec in hkrati bo cesta križala železnico v drugi ravnini. Čeprav si laik ne more dobro predstavitvi padca, odnosno vzpona ceste v odstotkih, vendar bo lahko na prvi pogled presodil ogromno razliko med medenskim »toboganom« in novo moderno cesto. Klanece se vzpenja 9 do 10% in ima še mnogo ostrih silno nevarnih ovinkov, dočim ima nova cesta na spodnji strani nadvoza, v dolžini 120 m, največ 4,5% in le en ovinek, ki je vreden omembe, in sicer pred nadvozom, z radijem 125 m. Nova cesta bo skrajšala razdaljo za 155 m s tem, da bo odpravljen zloglasni klanec.

NEKDAJ IN ZDAJ

Njega dni so se ceste povsem prilagajale terenu. Razvile so se iz steza, ki so držale navadno strmo čez hribe v čim bolj ravni smeri proti cilju. V dolinah in soteskah so začeli graditi ceste pozno. V starih časih so bile soteske zelo nevarne zaradi roparskih napadov. Rimske ceste se niso izogibale strmin. V dobi parizarjev so postali klanci nesodobni. Začela se je pojavljati težnja po cestah s čim manjšimi vzpetinami. Padce ceste so pa najlažje zmanjšali, da so ga razdelili na večjo dolžino. Tako so nastale soteske ali ride. Ovinki so pa nastali tudi iz drugih razlogov, ker se je cesta izogibala raznih nevarnih ovir, ali se

je držala meja ter se ravnala po razviritvi hiš itd.

Moderna, avtomobilska cesta pa mora biti prav tako brez ovinkov, kakor klanec. V tem je bistvena razlika med starimi in novimi cestami. Zato je tudi bistvena razlika med gradnjami cest dandanes in nekdaj. Moderna cesta se prav tako ne sme izogibati naravnih ovir, kakor železnica. Zato dandanes grade za ceste celo predore. Ker ne morejo odpraviti ovinkov, zgrade cesto v čim večjem, pravilnem loku. Višinske razlike odpravljajo z zasekami v pobočju in z nasipi v dolinah. Ponižujejo hribe in povisujejo doline. To vidimo tudi pri gradnji gorenske ceste. Pod medenskim klancom morajo razen železnice premostiti še dva večja potoka. Ko cesta premosti z nadvozom železnico, ji prav za prav »zmanjka tal pod nogami«. Oddalji se namreč od hriba, a dolino mora doseči v zmernem padcu. Zato je potreben nasip. Pri železnici je celo 7 m visok. Tudi pri premostitvi prvega potoka, Mlinščice, bo visok še več metrov. Pod medenskim klancom je torej koncentrirano več del: nadvoz, premostitev dveh potokov in visok nasip. Nova trasa ceste leži naprej od visokega nasipa naravnost več sto metrov proti Medvodom, ter se nova cesta pred vasjo priključi stari. Ta del ceste, ki bo povsem vodoraven, bo nasut približno do poldruga metra visoko s savskim prodom. Doselej so novo cesto nasuli že precej visoko. Pod medenskim klancom je zdaj zaposlenih že 220 delavcev in sčasoma jih bo še več. Zda nasujejo na dan po 300 do 350 kubičnih metrov cestnega nasipa.

SKAKAJOČ ŠTROI ALI MOTORNA ZABA

Poznamo letelce, vozeče in plavajoče stroje, pri gradnji moderne ceste pa lahko vidite tudi skakač stroj. Omenili smo, da bo cestni nasip ob železnici precej visok. Vsak nasip se sedita, če ni dobro stlačen. Čim višji je, tem večje je sedenja. Za tlačenje visokih nasipov rabijo dandanes tudi posebne stroje, kakršnega si je nabavilo tudi podjetje Dedeč. Če bi nasip tlačili delavci z okornimi lesenimi nabijači, bi ne bil nikdar tako dobro stlačen in delo bi tudi ne napredovalo tako hitro, kakor če dela motorni nabijač. Ta stroj ima obliko valja, približno meter visokega. Ko deluje, skače približno kakor žaba, zato so ga Nemci krstili Froschhammer — precej nerodno ime. Ta čudovita žaba tehtja 500 kg, zato bi ne bilo prijetno, če bi ti skočila na kurje oko. Nasip tlačijo sproti v tanjših, približno po 70 cm debelih plasteh. Tanjši nasip utrjujejo s parnim valjarjem.

Po letalski katastrofi pri Hrušici

Zlobnost nekaterih ljudi ne pozna nobene mej

Ljubljana, 17. julija.

Vsa naša javnost je razumljivo še vedno pod vtisom strašne letalske nesreče, o kateri se govori in razpravlja povsod že dva dni. Ljudska domoljubi slavi v znamenju ugnibanj, drznih trditve, v gotovih krogih pa vprav hudobnih namigavanj, prave orgije. Sleherni se čuti poklicanega izražati svoje mnenje, kaj je povzročilo nesrečo in govori se javno s prepričevalnimi trditvami, kakor da je strokovnjak in reorganizator našega mladega civilnega letalstva. V kaosu različnih mnenj pa je lahko razbrati količkar objektivnemu in mirno presojačnemu človeku, da so razne — milo rečeno — drznitve — vržene v javnost s prav določnim ciljem, ubijati v znamenju krvi nesrečnih žrtve še dalje. Tu preneha vsaka hlinjena plemenitost, skrivajoča se za skrb do živih in sočutje do mrtvih, ter se razgalja pred očmi javnosti ogabna igra, prozorna intriga, naperjena proti gotovim osebam. Posamezniki, ki prihajajo v družbo ustvarjajo namenoma nerazpoloženje proti odgovornim činiteljem in preračunano sejejo sovraštvo do njih.

Pogreb prve žrtve

Včeraj je bila pokopana prva žrtev letalske nesreče mlada učiteljica Stana Kautetova. Ob 17. in že preje se je zbrala pred mrtvašnico na Vidovdanski cesti ogromna množica ljudstva ne samo iz mesta, marveč tudi iz širše okolice.

Sentpetrski župnik Petrič je ob asistenci štirih duhovnikov opravil cerkvene molitve, nakar je pevski zbor pod vodstvom dirigenta Zorka Prelovcia zapel žalostinko »Poljana tožila«. Takoj nato se je razvil ogromen žalni sprevod s šolsko mladino z Barja spredaj, ki jo je vodil upravitelj G. Tit Grčar. V sprevodu je korakalo tudi mnogo odraslih Barjanov, ki so vzključili prijazno in vestno učiteljico svojih otrok. V žalnem sprevodu je korakalo dalje zastopstvo Sokola IV., vojaški dostojanstveniki, zastopniki Aeroputa, banške uprave, mestne občine in prosvetne oblasti. Med pogrebom je visoko v zraku krožilo letalo, ki ga je vodil šef centra dr. Rape. V imenu Aeroputa je spustil na grob Stane Kautetove krasen venec.

Ljudje še vedno hodijo gledat

Na kraj nesreče v Hrušico so tudi včeraj, še ves dan prihajali ljudje, ki so se hoteli na lastne oči prepričati, kako je padlo ponesrečeno letalo. Zlasti je prišlo večerj veliko ljudi s kmetov z vozi in so imeli prebivalci vsaj dovolj prilike za razgovore o katastrofi. Popoldne so vojaki spravili dele ponesrečenega avijona na tovrne avto-

Zda ne delajo le pod medenskim klancom, temveč tudi nad medvodskim klancom, kjer je zaprta cesta od vrha klanca (odcepa banovinske ceste proti Smledniku in Mavčičam) proti Jeperci. Promet je usmerjen v ovinku po banovinski cesti na neprečkani del državne ceste. V tem odseku korigirajo cestno traso, da bodo odpravljene vsi ovinki. Tu je zaposlenih okrog 120 delavcev. Skupno bo število delavcev kmalu doseglo številko 500. Za cestni nasip v tem odseku rabijo gradivo iz stare ceste. Prostor nam ne dopušta, da bi podrobno opisovali dela.

KAJSNO JE MODERNO CESTISČE

Pri nas se sicer že pogosto rabi izraz »moderno cestisčje« vendar večina še ne ve, kaj je prav za prav to. Samo po sebi se razume, da bo imela nova cesta moderno cestisčje. Cesta bo v splošnem betonirana, le vzpetine nad 4,5% in objekti bodo tlakovani iz drobnimi granitnimi kockami. Betonski tlak bosta tvorili dve plasti betona, spodnja bo 20 ali 15 cm debela, zgornja pa 5 cm. Beton za zgornjo plast bo vseboval primes porfirja.

Za betonska dela bo podjetje najelo posebno strokovnjaka, ki se je že petal za gradnjo moderne ceste. Da izdelava moderne cestisčje ni tako enostavna zadeva, spredvidimo že iz tega, da bodo za površinsko obdelavo tlaku uporabljali prvič v naši državi poseben stroj »finišer« in bodo morali zaradi tega položiti na obeh straneh cestisčje posebne trole za prevažanje stroja. Dandanes je gradnja moderne ceste bolj koščljiva zadeva, kakor če bi gradili železnico, kar spredvidimo že iz tega, da bodo gradivo za cestisčje naštetokrat preiskali — to da ne le na terenu samem, kjer bodo imeli za ta namen poseben laboratorij, temveč tudi na tehniki in gradbenem ministrstvu v Beogradu.

Vsa dela od St. Vida bodo trajala do srede leta 1938, torej še dve leti. Toda do novega leta bo novi del ceste pod medenskim klancom že v glavnem gotov, razen cestisčja, da se bomo pozimi že lahko izogibali klanca. Nasip se mora čez zimo vleči, nakar smejo šele betonirati tlak. Ko bodo tlakovali ta del ceste, bo seveda zopet zaprt za promet. Pozimi bodo nadaljevali zemeljska dela, če bo ugodno vreme. Zimski čas, 4 mesece, se podjetje ne šteje v čas dela. Vsa dela bodo solidna; podjetje jamči za 6 let. Drugi odseki nove ceste bodo izdelani prihodnja leta. Do tedaj bo tudi rešeno vprašanje, ali bo cesta med Ljubljano in St. Vidom ležala ob sedanji cesti ali pa bo smer sedanje ceste izravnana ter prilagoda na tramvajsko progo.

jutrom popival in da naj bi bil torej on kriv strašno nesrečo. Iste se je ponovilo zdaj in naši so se brezvestni ljudje, ki so oblatili pošeno ime nesrečnega pilota Jarošenka po njegovi tragični smrti, ko je vendar po vsej državi znano, da je bil to eden najskromnejših, najsolidnejših in najzmernejših pilotov vobče, vzoren zakonski mož,

poklenjak od pete do glave. Grdo in vse obsodbe vredno je početi ljudi, ki svojih nizkotnih instinktov niti pred veličino tragične smrti ne morejo krotiti. Pokojni pilot Jarošenko je bil kot človek in kot pilot tako kristalno čist, da tudi po tragični smrti ne potrebuje nobenih zagovornikov.

Ing. Sondermayer o vzrokih nesreče On pravi, da je bilo vse v najlepšem redu in da nikogar ne zadene niti najmanjša krivda

Generalni direktor »Aeroputa«, naš znanilec ing. Tadija Sondermayer, se je vrnil včeraj z letalom iz Ljubljane v Beograd in dal obširno izjavo o strašni letalski nesreči v Ljubljani. Najprej je omenil poročanje dopisnikov raznih listov, ki seveda ni moglo biti povsem točno, saj se v naglici v takih primerih rade vrinejo v poročila napake in netočnosti. Ing. Sondermayerju se zdi zelo važno dejstvo v nasprotju s pisanjem nekaterih listov, da so bili motorji letala popolnoma v redu, da jih ponoči pred poletom niso popravljali, ker za to ni bilo nobene potrebe in da so med preizkušnjo v redu funkcionirali. Letalo se je dvignilo v najlepšem redu, državni upravnik letališča in šef centra Aeroputa sta gledala letalo ves čas vzleta in videla sta, da se je pravilno dvignilo. Močno brnenje motorjev, o katerem je pisal del tiska, je samo nov dokaz njihovega pravilnega delovanja. Letalo ne samo, da ni bilo preobremenjeno, temveč je imelo še znatno manjšo obremenitev, kakor je predpisana.

V očiglednem dejstvu so stali strokovnjaki pred težkim problemom, kako naj pojasnijo vzrok nesreče. Kako težak je bil ta problem in kako velika pozornost mu je bila posvečena, bomo razvideli iz naslednjega:

Tri zanimive domneve

Obstajala je domneva glede na to, da se je letalska nesreča pred tremi leti pripetila na istem kraju, da so v dolini Ljubljane pod vplivom raznih okolnosti atmosferskih pojavov, ki lahko povzročijo letalsko nesrečo. Tak pojav čeprav so zelo redki, je bil v Bolgariji, kjer domača letala ne smejo letati nad dotičnim krajem. Predsednik ljubljanskega Aerokluba in naš znanji sportnik g. Rado Hribar je s svojim letalom ves dan letal nad tem krajem v Ljubljani, kjer sta se pripetili obe nesreči, pa ni mogel ugotoviti nič posebnega. To pa vendar še ni končni dokaz, da taka domneva ni utemeljena in da ta kraj v resnici ni nevaren.

Sprožena je bila tudi enako zanimiva in možna domneva o fatamorgani v megli ter nad meglo in oblaki. Pri tem pojavu se projektirajo pilotu predmeti z zemlje nad meglo tam, kjer so. Pilota bi mogel v trenutku nesreče tak naraven pojav preslepiti. Tretja domneva je bila v tem, da je pilot

Jarošenko po vzletu v redkejši megli smatral, da lahko takoj krene proti Sušaku, namesto, da bi bil po vzletu krenil na levo in v tej smeri povečal hitrost. Potem je zašel v gosto meglo in v nji je moral takoj okreniti letalo nad onim delom hriba Ljubljane, kjer so hribovi.

Neposredni vzrok nesreče

Vsaka teh domneva, morda pa tudi vse tri, pojasnjujejo pravi vzrok katastrofe. Neposredni vzrok je bil ta, da pilot Jarošenko, ki je delal zaokrete v razmeroma majhni višini in megli, hotel kreniti proti hribom, za katere je vedel, da so v bližini, ni dovolj hitro dvignil letala, pa je med poletom nad usodnim hribom pri Hrušici zadel s kolesi ob visoko smreko, kar je povzročilo padec letala. Samo nekaj metrov višje ali nekaj sekund daljšega poleta, pa bi bilo letalo preletelo hrib in do katastrofe bi ne bilo prišlo. Letalo je padlo v gozd, pri tem so se odlomila krila s krilnim motorjem, trup s kabino in srednjim motorjem je pa po inerciji padel naprej in udaril v tla 10 do 15 m dalje od kril. Zgorela so samo krila, dočim se trup in kabina s človeškimi žrtvami nista vnela tako, da je bila rešena vsa pošta v letalu, vse knjige in dokumenti. Pošta je bila včeraj prispelja v Beograd.

Naša vest je čista

Za »Aeroputa« pomeni nesreča hud udarec. Mi obklopujemo tudi svoja dva najboljša dolgoletna sodelavca in potnike, ki so s polnim zaupanjem sedli v naše letalo. V teži nesreči je nam v veliko tolažbo zavest, da smo takoj po nesreči dobili dokaz, da se zaupanje našega občinstva ni omajalo. Na vseh zračnih progah odziv občinstva ni bil nič manjši, nego pred nesrečo in naša letala so kljub temu polna potnikov.

Mi smo najskrbnejše in najstrožje preiskali, dali je bila kaksna nerodnost, ki bi zahtevala klicanje na odgovor ali ukrepe glede bodočega dela, da bi se take nesreče preprečile. Toda naša anketa in preiskava pristojnih najmanjših oblasti nista mogli ugotoviti niti najmanjše napake od katerekoli strani. V kolikor more biti čista vest uteha, kadar obklopujemo človeške žrtve, jo imamo v polni meri.

Odsej bodo dobivali letoviščarji pri nas takoj po prihodu potom »Putnika« te priročne in potrebne informacije, da jim bo orientacija mnogo lažja. Ne zadostujejo nam naše naravne lepote, tujca moramo privabiti tudi z vljudnostjo, postržljivostjo in pa točnimi informacijami. V tem pogledu bo dobro služila najnovejša publikacija obeh naših tujsko prometnih ustanov.

Beležnica

KOLENDAR

Danes: Petek, 17. julija, katoličani: Aleš. DANASJE PRIREDITVE
KINO MATICA: Zaprti.
KINO IDEAL: Brod ljubezni.
KINO SLOGA: Milijonarka se zabava.
KINO UNION: Zvezdni utrinki.
DEŽURNE LEKARNE
DANES: Dr. Kmet, Tyrševa cesta 43. Trnkozy ded., Mestni trg 4, Ustari, Selenburgova ulica 7.

SOKOL

Pred praznikom viškega Sokola

Sokolsko društvo Ljubljana-Vič, prisiljeno zaradi dežja v nedeljo svoj nastop odločiti, je na svoji zadnji seji soglasno sklenilo, da bo letni javni nastop v nedeljo 19. t. m. ob 16. na letnem telovadišču na Glincah. Pozivamo vse bratske edince, ki so že zadnjič obljubili svojo udeležbo, da nas posetijo to nedeljo in da z nami proučimo sokolski praznik. Vse članstvo sosednjih edinic vabimo, da pridejo na naš nastop v sokolskem kroju in sicer naj se zberejo najkasneje ob pol 16. v Sokolskem domu na Viču, odkoder bomo skupno z vsemi telovadnimi oddelki odkorakali na telovadišče k prvi točki sporeda »Pozdrav državni zastavi«.

Bratske edince, ki se nameravajo udeležiti javnega nastopa, naj pošljejo telovadno članstvo in naraščajo tudi k skupnji, ki bo v nedeljo ob 9. na letnem telovadišču ob vsakem vremenu. Javni telovadni nastop bo obsegal predpisane proste vaje na orodju. Posebnost nastopa bodo naša narodna kola in »Pesem sokolskih legij«. Pri telovadnem nastupu in zabavi bo sodelovala naša priznana godba Sokola I. Tabor. V primeru slabega vremena bo nastop na telovadišču, zabava pa v vseh prostorih Sokolskega doma.

Pokazimo v nedeljo z veliko udeležbo priznanje marljivemu viškemu Sokolu. Sokolsko članstvo in enjenjo občinstvo iskreno vabljeno. Zdravo!

I: Ptuj

V zadevi zagonetnega umora Senekovića Franca, je bilo te dni na ptujskem sodišču zaslišanih okoli 30 prič. V interesu preiskave, ki se vodi z vso naglico in strogostjo, se izpovedbe prič še drže v tajnosti. Upanje je da bodo morila končno le izsledili ali pa se bo sam ujel v nastavljeni past.

Velika letalska katastrofa, ki se je pripetila v Ljubljani, je tudi v Ptuj zažalostno odjeknila. Za nezgodo se je zvedelo že dopoldne in vse je željno pričakovalo časopisnih vesti, zlasti »Slov. Naroda« iz Ljubljane, poslan v večji nakladi, ki je bila mahoma vsa razprodana.

Nesreča v planinah

Ljubljana, 17. julija.

Danes ponoči, kmalu po polnoči so pripeljali graničarji na Jesenice težko ponesrečenega in onesvečenega 18-letnega vojaškega muzika Stanka Jamšaka. Bil je doma na Hrušici nad Jesenicami na vojaškem dopustu, pa je izbral priliko in se včeraj napotil na Rožco. Visoko nekje v skalah je hotel natrgati planik, po nepravilnosti pa je zdrknil s skale na avstrijsko stran ter obelzhal težko poškodovan. Pri padcu je zadel z glavo ob ostro skalo in mu je počila lobanja. Onesvečenega so našli graničarji, ki so ga takoj spravili v dolino. Prvo pomoč sta ponesrečenemu nudila na Jesenicah zdravnik dr. Markič in dr. Čeh. Ob dveh ponoči so Jamšaka z avtomobilom odpeljali v Ljubljano, v vojaško bolnico. Njegovo stanje je zelo težko.

SPORT

— Motoklub »Ilirijac« opozarja vse gg-funkcionarje, ki so določeni k motokliskični ocenjevalni vožnji na Ljubeli, ki bo v nedeljo dne 19. t. m., da se javijo vodstvu tekme jutri ob 7. uri pri km 2 v Zg. Šiški. Zadnji sesetasek funkcionarjev in upravnega odbora jutri ob 13. do 15. ure v kavarni Evropa, ter se pozivajo vsi zgoraj imenovani, da se istega trespogojno udeležijo. Prijavljeni tekmovalci se morajo izločeno javiti na startu. Sportniki in občinstvo, ki se želi udeležiti tekme, se vlijudo opozarja, da bodo pri vsakem vaku in Tržiča na razpolago avtobusi do Sv. Ane, točn. na popasnila v tajaštvu kluba, Miklošičeva 15., interturb telefon 20—66.

45.000 prospektov

Ljubljana, 17. julija.

V svojem neumornem delu za povzdigo tujskega prometa v naših krajih, od katerega je v veliki meri odvisen naš obstanek, sta Zveza za tujski promet v Sloveniji in Tujsko prometna zveza v Mariboru izdali »Pregled važnejših kopališč, letovišč in zdravilišč v dravski banovini« in sicer posebej za srbsko, hrvaško, češkoslovaško, francosko, angleško in nemško javnost. V srbski, hrvaški, češki, francoski in angleški izdaji izide po 6.000 izvodov, v nemški pa 15.000, skupaj torej 45.000. Če število sama nam dovolj jasno pove, da bo s tem prospektom storjen nov važen korak v pospeševanju tujskega prometa pri nas in da gre obema zvezama za to delo polno priznanje. Vsaka izdaja ima svojo naslovno sliko, srbska Jezersko, hrvaška Pohorje, češka Bled, francoska Rogaško Slatino, angleška Bohinj in nemška Logarsko dolino. Ta izbira naslovnih slik se nam zdi zelo umestna in prikladna, ker nekako odgovarja duhu in okusu letoviščarjev iz naših južnih krajev in iz teh držav. Poleg seznama važnejših letovišč, kopališč in zdravilišč z vsemi potrebnimi podatki in sploh z vsem, kar more zanimati takoj na prvi pogled letoviščarja, je priložena tej važni tujsko prometni publikaciji tudi pregledna karta Slovenije v merilu 1:1.000.000, na kateri so označena mesta, letovišča in kopališča, avtobusne zveze, banovinska in državna meje, normalne in ozkoizorne železnice, ceste, mineralni vrelci, kopališča in planinske kočice.

Izjava

V zvezi z zadnjo letalsko nesrečo so se v nekaterih ljubljanskih listih pojavila poročila, ki zadevajo čast pilota Mihajla Jarošenka, ki je umrl pri izvrševanju svojega odgovornega poklica.

Ves čas svojega udeleževanja je g. Jarošenko po pravici užival sloves mirnega, dostojnega in skromnega človeka in vedno je bil zvest svojim poklicnim dolžnostim.

Tisti, ki trdijo nasprotno, bi morali podati nepobitne dokaze za svoje trditve, ali pa jih v tisku prekriti.

Pokojni Jarošenko se ne more sedaj sam braniti.

Zato kot predsednik ruske kolonije v Ljubljani smatram za svojo dolžnost, poslati to izjavo uredništvom vseh tukajšnjih dnevnih listov.

Prof. dr. Evgen Spektorski

Ljubljana, 16. julija

Radi priobčujemo to izjavo uglednega predstavnika ruskih emigrantov v Sloveniji, obžalujemo pa, da je bila sploh potrebna. Že prva letalska nesreča 1935 je dala nekaterim ljudem brez vsake etične omike povod za zlobne izjavljotne, češ, da je pokojni pilot Nikitin skoraj ves noč prvi usodnim

DNEVNE VESTI

— Nova dela kiparja Meštrovića. Na Avali stoji grob našega neznanega vojaka in tam zgrade veličanstven mavzolej po želji blagopokojnega kralja Aleksandra I. Mavzolej našega neznanega vojaka bo eno največjih del kiparja Meštrovića. Stal bo na vrhu Avale sredi zelenja in imel bo krasen vhod, okrašen s kariatidami. Sredi mavzoleja bo oltar s svetiščem neposredno nad grobom neznanega junaka. Vrata in stene bodo okrašene z ženskimi figurami, visokimi do 5 metrov. Te kariatide bodo predstavljale Sumadince, Hrvate, Slovence, Črnogorce, Dalmatince, Bosanke, Makedonce ter dekleta iz Banata in drugih krajev. V granitu s planine Mosor bodo vklesani ornamenti naših narodnih noš.

— Naši kraji so filmski raj. V Mostarju se že več dni mudi ravnatelj nekakega pariškega filmskega podjetja Leonid Kamarevski. Njegov prihod je v zvezi s snemanjem francoskega filma Tamara, ki bo izdelan v Mostarju in okolici. Iz Splita je odletela večeraj s českoslovaško amfibijo na Sušak znana filmska igralka Camilla Horn, ki je sodelovala v Splitu v posameznih prizorih za film »Beli sužnjci«. Pred odhodom je izjavila, da se vrne v Dalmacijo čim kmalu svojo delo v Berlinu, Harry Piel je večeraj nadaljeval snemanje svojega filma na Marjanu jutri pa odpotuje najbrže v Dubrovnik in pri Gružu bo posnel prizor kako zdrvi z dvema avtomobila v prepad.

— Bernard Bernsohn v Dubrovniku. V Dubrovniku se mudi glavni umetnostni kritik Bernard Bernsohn iz New Yorka kot gost kneza namestnika Pavla.

— Split dobi avtomatsko telefonsko centralo. V Splitu so začeli graditi v sredo novo pošto poslopje Država je plačala za splitsko pošto od osvojenosti nad 10.000.000 najemnine in s tem denarjem bi bila že lahko zgradila krasno palačo. Poleg novega poslopja poslopja dobi Split tudi novo avtomatsko pošto centralo za mesto samo, za ožjo okolico (Kaštel Solin in Omiš) ter za mesta Trogir, Makarska, Hvar in Supetar. Avtomatsko telefonsko centralo dobi tudi Dubrovnik.

KINO SLOGA, tel. 27-30
Ob 19.15 in 21.15 urah poslednji opereta

Milijonarka se zabava
Jutri! Prvič v Ljubljani!
MED DVEMA OGNJEMA

— Nov planjski Dom na Komni bo slovesno otvorjen v nedeljo 19. t. m. Dom je postavilo Osrednje društvo S.P.D. v Ljubljani ter ustreza vsem zahtevam sodobnega planinstva. Na razpolago bo 36 sob z 84 posteljami. V soboto zvečer bo prigran pred domom kres, ki bo opozarjal na nedeljsko slavnost. V nedeljo jutri bodo vozili avtobusi iz Ljubljane ob 4. uri zjutraj iz Tavcarjeve ulice. Vozovnice si mora vsak pravočasno preskrbeti v pisarni SPD na Aleksandrovi cesti.

— Planjci, ki nameravajo v nedeljo ob priliki otvoritve novega doma obiskati Komno, morejo priti tja preko Vogla, od kod vodi nova štiri in pol ure dolga, dobro markirana pot preko Konjske skrbine.

— Gradnja ceste Ljubljana-Novno mesto je tudi že v razpravi. Gradbeni minister je dobil pooblastilo, da predloži finančnemu in gospodarskemu odboru predlog za gradnjo ceste Beograd-Zagreb-Ljubljana, terenska sekcija za gradnjo ceste Ljubljana-Kranj pa že izdeluje detaljne načrte za cesto Ljubljana-Novno mesto, dočim je generalni načrt že izdelan. Razen tega ta sekcija izdeluje načrte za cesto Kranj-Podvinj, za skupno dolžino 85 km cest.

— Cesta iz Radmirja v Logarsko dolino začasno zaprta. Sreski cestni odbor Gornji grad javlja: Zaradi popravila mostu preko Savinje na Ljubnem, bo v dnevih 21., 22., 23. in 24. julija ustavljen vsa vozovni promet na banovinski cesti in Radmirja proti Logarski dolini.

— 30. nagrad za rešitev nagradne križanke. Jadranske straže v korist mladinskega sklada Viteškega kralja Aleksandra I. Zedinitelja. Krajevni odbor Jadranske straže v Ljubljani prireja za članstvo Jadranske straže nagradno križanko, na katero bodo razpisane lepe nagrade. Kakor smo izvedeli so vse priprave končane in so že objavljeni pogoji za nagrajevanje pravih rešitev te križanke. Krajevni odbor Jadranske straže ni štedil ne s trudom ne s stroški, da bi nudil članom Jadranske straže čim več ugodnosti. Določil je 30. izbranih nagrad. 1. nagrada je šestdnevno brezplačno bivanje v Splitu in na Korčuli z vsa oskrbo in vožnjo iz Ljubljane in nazaj. 2. nagrada: tridnevni odmor na Sušaku in vožnja z avtomobusom tja in nazaj. 3. nagrada: štirnadvajsetno bivanje v Crikvenici z vsa oskrbo. Sledi še 27 nagrad od katerih je 6 namenjenih samo podmladkarjem Jadranske straže za 14dnevno letovanje na morju z brezplačno vožnjo. Zbranje nagrad bo 17. avgusta. Potrebni koliki Jadranske straže se dobe pri vseh krajevnih odborih Jadranske straže v Ljubljani, Tyrševa 1. a-IV. Nagrade more dobiti vsak član kateregakoli ogranka Jadranske straže.

— Godovne razglednice (2vrsti) po osnutku g. M. Gasparija je založila Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani. Naročajo se pri CMD, Beethovnova ul. 2. Uporabljajte za čestitke le domače razglednice.

— Nesreča nikoli ne počiva. V ljubljansko bolnico so večeraj zjutraj prepeljali delavčev ženo Marijo Hribarjevo iz Bernikov pri Kranju. Povožil jo je na cesti neznan avtomobilist in je nesrečnica dobila težke poškodbe po vsem telesu. Posestnik Ivan Pistotnik iz Lukovice se je v aredu pri sankanju drv večal v levo koleno in si zdrobil kost. Dijak France Jurje se je kopal v sredo popoldne v Malem grabnu. Drugi kopalci so zažgali velik ogenj in je Jurje po nesreči padel v žerjavico. Opekli si je obe nogi tako hudo, da so ga nemudoma prepeljali v bolnico.

— Jugoslavija. Izdelava vodikovega peroksida v Jugoslaviji. V Podnartu na Gorenjskem gradi tvrdka dr. ing. M. & C. A. Pogacnik obrat za izdelavo vodikovega peroksida (Hydrogenium peroxidatum). Obrat bo najmoderneje urejen, upoštevaje najnovejša znanstvena in tehnična izsledka a tem področju. Kapaciteta obrata bo krila celokupne potrebe Jugoslavije. S tem podjetjem se bomo osamosvojili in nam ne bo več treba uvažati tega izdelka iz inozemstva. Kakor smo obveščeni, bo izdelek v vsakem pogledu odgovarjal svojemu namenu, ker se bo izdelava vršila po istem sistemu, ki je preizkušen v Ameriki, Angliji, Nemčiji in Finski.

— Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo lepo, stalno in vroče vreme, krajevne nevihte niso izključene. Večerja je nekoliko deževalo v Ljubljani. Najvišja temperatura je znašala v Beogradu 33, v Sarajevu in Splitu 32, v Skoplju 31, v Zagrebu 29, v Ljubljani 27, v Mariboru 23, v Rogasji Slatini 21. Davi je kazal barometer v Ljubljani 766.4, temperatura je znašala 17.8.

KINO IDEAL
Danes premiera filma
Brod ljubezni
Atere lepo in razvaje milijonarjeve hčerke.
Predstave ob 16., 19. in 21.15 ur.

— Tragedija ljubezni. V Zagrebu se je v sredo zvečer ustrajali delavec Dragotin Ljublić, ker ga ni marala vdova v katero je bil do ušes zaljubljen. Ljublić je bil oženjen in zapustil je štiri otroke. Zaljubljen se je bil v vdovo Marijo Francić in hotel se je ločiti od svoje žene, da bi se poročil z njo. Ona ga pa ni marala.

— Lojze vara Lojzeta z njegovo ženo. V rudarskem naselju Glavoglav pri Koprivnici stanujejo večinoma slovenski rudarji, med njimi tudi rudar Lojze Krolf z ženo Lojzko. Lojze je imel že prijateljem Lojzeto Zemljakom. V torek je dejal svoji ženi, da gre na delo, v resnici pa jo je hotel le presenetiti in se je kmalu vrnil. Žena pa ni bilo doma. Našel jo je za šupo s prijateljem. Prijatelja Lojzeta je krenil po glavi, potem pa je obračunal z ženo. Prijatelj se je odvedel domov, kamor je prišel varani mož za njim in ga obdelal s sekuro in nožem tako, da so ga morali prepeljati v bolnico, kjer se bori s smrtjo.

— Samomor slovenskega orožnika. V Sremskih Karlovcih si je večeraj končal življenje orožniški kaplar Miha Sajdelci (?) iz Slovenije. Vzrok samomora so baje težke gnojne razmere. Pokojino se je hotel oženiti, pa z nvesto ni imela denarja.

— Zločin italijanskega kolonista. V Laktasih v banjaškem srezu je 35letni italijanski kolonist Henrik Martinelli iz vasi Mahovljane blizu Banjake ubil večeraj 36letnega gostilničarja Petra Malberta. Pokojni je imel opekano, kjer je delal Martinelli kot glavni kurjač. Malbert se je nedavno vrnil iz zdravilišča, kjer se je delj časa lečil in opazil je, da so napravili na opekani občutno škodo in sicer v prvi vrsti po Martinellijevi škodi. Gospodar je kurjača trdo prijel in ga hotel opustiti. To je dalo Martinelliju povod, da je pograbil koi in ubil Malberta.

— Milijonsko premoženje zapustil v dohodnele svrhe. V Dubrovniku je umrl večeraj rentnik Luko Pehovac, star 81 let. Svoje ogromno premoženje je zapustil večinoma v dohodnele svrhe. Pa tudi svojem je zapustil toliko, da bodo lahko živeli.

Iz Ljubljane

— Lj Mrtvilo na ribjem trgu. Danes je vladalo na ribjem trgu še večje mrtvilo kakor prejšnje petke. To si lahko razlagamo s tem, da je večina zmožnih mesčakov, ki konzumirajo največ rib, na počitnicah. Najbrž pa tudi ljudem ribe poleti ne diše posebno. Res je tudi, da se gospodinjke boje, da bi ne kupile pokvarjenih rib, čeprav je napredaj vedno le zdravo blago. Ribe vselej pregledajo tržni organi in že dolgo se ni zgodilo, da bi prepovedali kateremu prodajalcu prodajo rib, ki bi ne bile več zdrave. Danes se gospodinjke lahko kesajo, da se niso zalagale bolj z ribami, ker je bilo napredaj res lepo blago. Priznati pa je treba, da ima naš ribji trg pomanjkljivosti. Omenili smo že, da mu je odmerjen zelo skopo prostor poleti, ko v neposredni bližini prodajajo sadje na debelo. Ribji trg je stalen, dočim prodajajo sadje na debelo le v sezoni, zato bi moral imeti prednost in bi ga ne smeli izpodrivati. Sadej je naj umakniti vsaj toliko, da bi meli kupci dostop naravnost. Prodajalci si pa žele v splošnem modernizacije ribjega trga, kar bi bilo v interesu vsakega mesta. In če si žele, da bi imeli bazen s tekočo vodo, je ta želja nedvomno povsem upravičena, saj je to prav za prav prva zahteva za higijensko urejen ribji trg. — Danes so prodajali morske ribe po nespremenjenih cenah. Največ je bilo skuš, ki so bile precej lepe, prodajali so jih po 16 do 18 Din, sardelice 14 do 16, grčice po 16 Din, tun po 30 Din in rbn po 32 Din. Izmed rečnih rib je bilo kakor navadno največ ščuk, ki so bile danes po 18 Din naprej. Šmud so prodajali po 26 Din. Zab je bilo zelo malo.

— Lj Potrdila za plačevanje šolnine. Državni vpokojenci kakor tudi aktivni državni uslužbenci, ki potrebujejo potrdila o višini neposrednih davkov pri vpisu svojih otrok v šole zaradi pravilne odmere šolnine naj vložijo svoje prošnje za izdajo predmetnih potrdil čim prej pri pristojnih uradih. V zadnjih dneh pred začetkom šolskega leta pride običajno toliko vlog, da se delo ne more izvršiti pravočasno. Prošnjam, ki morajo biti kolkovane s 5 Din, naj

se priloži potrdilo za kolek za 20 Din, za vsak uradni prepis potrdila pa kolek za 10 Din.

— Lj Seznam najdenih predmetov prijavljenih upravi policije v Ljubljani v času od 1. junija do 30. junija: 100 Din, 400 Din, 100 Din, zlata zapesdnica, zlata dvokrovnura, črna usnjata denarnica z 9 Din 50 p., pošto priznanico in par zaponk, rjava usnjata denarnica v njej zaslavni listek št. 5379, rjava usnjata denarnica v njej 190 Din, lir in nekaj italijanskega drobiža, rdeča stara usnjata listnica v njej legitimacija na ime Herzmansky Edvard iz Zagreba, ročna torbica v njej očala, lorgnon, 2 računa in listek na ime Versec, očala v kovčnem etuiju, nalivno pero moški dežnik, ročaj avto sesalke, prometna knjižica na ime Modic Franja, žena kurjača, dovolilnica za vrtičkar, strelišče, avtomod in vrtiljaka glaseča se na ime Joseko Klement, prednji del električne kolese svetilke z žarometom, mala papiga sivo-modre barve, pes foxterier. V železniških vozovih so bili najdeni tile predmeti: 55 dežnikov, 2 palci, 11 klobukov, 6 čepic, 2 baretki, oficirska čepica, 2 slamnika 1 dameko krilo, 14 aktovk, 2 kovčge, star nahrbtnik, ročna torbica, 100 Din, 5 ročnih torbic, cigaretna doza, 9 plaščev damskega odteka, stare moške hlače, moška suknja, 2 para damskih čevljev, damska srajca, zavitek damskega perila, zavitek železja, karton obleke, zavitek starih damskih klobukov zavitek obleke, 1 zavitek nožev zavitek barve, 2 para rokavic, 2 jopiči, 2 očal, 2 kolesarski črpalci, vreča pepela, pralnik železna veriga cepilna smola in termos steklenica.

— Lj Praktični učiteljski izpiti na učiteljski šoli v Ljubljani. Vsi oni učitelji-pravniki, ki nameravajo v šolskem letu 1936/37 delati praktični učiteljski izpit, naj vsaj do 1. avgusta z navadno dopisnico javijo ravnateljstvu kdaj se jim izpolni doba dvajsetmesečnega dela v razredu in kdaj se mislijo javiti k izpitu. Ker bo letos število kandidatov izredno visoko, je potrebno, da vsakdo takoj vložijo prošnjo za priupust, kakor hitro bo imel vse zakonite pogoje izpolnjene, da se mu nato določi izpitni rok, ki jih bo letos po vsej priliki več kakor normalno. Prvi izpitni rok v jeseni bo 16. oktobra, o čemer bodo podrobneje še pravočasno javljene.

— Lj Vpis v I. razred učiteljske šole v Ljubljani. V I. razred se morajo vpisati samo oni učenec in učenke, ki so napravili nižji tečajni gimnazijski izpit z odličnim in prav dobrim in le v primeru prostih mest tudi še s solidnim dobrim uspehom. Biti morajo popolnoma zdravi brez kakršnihkoli telesnih napak in imeti dober glas in posluš, kar bosta ugotovila ob prijli vpisovanja zdravniški pregled na tukajšnji državni šolski polikliniki in pa glasbena komisija na zavodu Ker učenci (-nke) 31. decembra letos ne smejo biti starejši od 17 let, naj oni, ki bodo prekorajili to mejo, pravočasno vložijo kolkovano (25 Din) prošnjo za spregled starosti na ministrstvo prosvete, oddelek za srednje šole. Ker dve leti sploh ni bilo vpisovanja v I. razred in je bilo lansko leto vpisanih samo 24 oseb, je na osnovi statistike mogoče skora, z gotovostjo računati, da bodo vsi sedanjji novinci po dovršenem diplomskem izpitu takoj brez čakanja sprejeti v učiteljsko službo. Zato bo število vpisanih tudi letos omejeno, sprejetih bo v celoti samo 25 učencev in 10 učenek. Vsi oni, ki čutijo nagnjenje do učiteljskega poklica in imajo gorj navedene pogoje, naj do 25. avgusta vložijo pri podpisnem ravnateljstvu lastnorčno spisane prošnje za sprejem (kolek za 5 Din), ki jim naj priložijo sprejeto nižjega tečajnega izpita in rojstno listo. Definitivno vpisovanje bo 5. septembra. Področnost; o tem bodo objavljene na šolski deski. Učenci, ki so dovršili meščansko šolo z završnim izpitom, za vpis po dose-danjih odredbah ne pridejo v poštev.

— Lj Sestanek članov in delegatov Pogrebnege društva železniških uslužbencev in upokojencev v Ljubljani. Ki so člani UJNZB, bo danes ob 18.30 v kletni dvorani hotela »Metropol« (Miklič) pod kavarno. V nedeljo 19. t. m. bo občni zbor Pogrebnege društva. Zaradi tega je današnji sestanek važen in udeležiti se ga polnoštevilno.

— Lj Idrifane in prijatelje vabimo, da se v čim večjem številu udeležijo pogreba tragično premrle rojakinje, učiteljice gđe Tilke Pivkove, ki bo danes ob 16. izpred Leončiča.

— Lj Krožek mestnih uradnikov je daroval društva železniških uslužbencev venca na grob pokojnega g. Alojzija Medveda. Plemenitim darovalcem se društvo Dom slepih iskreno zahvaljuje.

— Lj Poziv. Cenjene gospodinjke prosim, da pridejo po shranjene obleke v Radion posvetovalnico.

— Lj Racija po mestu in okolici. Policijska uprava je priredila v sredo ponoči in večeraj v zgodnjih jutranjih urah v mestu in bližnji okolici veliko racijo. Stražniki in detek-tivi so polovili po tarakah in šupah okrog 70 sumljivih tipov, ki jih zdaj zaelišujejo na policiji in jim izprašujejo vseh.

DANES PREMIERA!
V velikem pevskem filmu prekrasnih arij
poje popularni radijski in koncertni pevec
Joseph Schmidt
Vsak, kdor ljubi lepo petje, bo imel pri tem filmu nepopisen užitek!

DANES OB 19.15 IN 21.15 UBI
Zvezdni utrinki
»Ein Stern fällt vom Himmel«
KINO UNION, tel. 22-21

— Lj Zobozdravnik dr. Radoschegg ne ordinira do konca avgusta.

Iz Celja

— c Člani zagrebške opere gostuje drevi v Celju. Glasbeno — umetniško društvo »Collegium Musicum« v Zagrebu bo priredilo drevi ob pol 9. v mali dvorani Celjskega doma koncertni in baletni večer članov zagrebške opere in zagrebškega baleta, ki nastopi drevi prvikat v Celju. Sodeluje bas profundo g. Nikola Bogdan in baletni divertissement z 80 originalnimi kostumi. Balet je doživel na svoji dosedanjši turneji po naših krajih velike uspehe. Ker se nudi drevi Celjanom globok umetniški užitek, priporočamo vsakomur, da obišče prireditve. Vstopnice so v predprodaji v knjigarni K. Goričarja vdove.

— c Nove cene v mestnih kopališčih ob Savinji. Z današnjim dnem so stopile v veljavo sledeče, delno znižane cene v mestnih kopališčih ob Savinji: Moško in žensko kopališče: časovna izkaznica s perilom 150 Din in brez perila 62 Din, 12 kopeli s perilom 40 Din in brez perila 15 Din, posamezna kopel s perilom 4 Din in brez perila 1.50 Din, otroška kopel (za otroke do 14. leta) s perilom 1.50 Din in brez perila 0.50 Din, dijaška časovna izkaznica 20 Din. Kopališče »Diana« na Bregu: časovna izkaznica s perilom 90 Din in brez perila 40 Din, 12 kopeli s perilom 25 Din in brez perila 10 Din, posamezna kopel s perilom 3 Din in brez perila 1 Din, otroška kopel s perilom 1.50 Din in brez perila 0.50 Din, dijaška časovna izkaznica 20 Din, pristojbina za čoln do pol ure 2 Din.

— c Občina namerava prodati 23 parcel. Mestni svet je na zadnji seji sklenil, da mestna občina proda 1 parcelo ob cesti na Lavo po 60 Din, 17 parcel pri Sp. Lanovcu po 50 do 60 Din in 5 parcel v Novi vasi po 25 do 30 Din kvadratni meter. Prošnje za nakup parcel je treba vlagati do 31. avgusta pri mestnem poglavarstvu v Celju.

— c Težka nesreča 80-letne starke. V sredo okrog pol 9. dopoldne je neka mlekarica povzila pri gostilni »Pri mostu« s svojim vozičkom 80-letno prevzličkarico Franciško Ocirkovo iz Liboj pri Petrovčah. Starka si je pri tem zlomila desno nogo ter dobila tudi poškodbe na zapestju in v členu leve roke. Ponesrečenko so prepeljali v bolnico.

— c Plačajte občinske doklade! Mestno poglavarstvo v Celju opozarja hišne posestnike, da so 1. t. m. zapadle v plačilo sledeče občinske naklade: najeminski vinar in kanalska pristojbina za proračunsko razdobje od 1. julija do 31. oktobra 1936 ter vodarina in števina za proračunsko razdobje od 1. aprila do 30. junija 1936. Stranke se pozivajo, da plačajo zapadle obroke pri mestni blagajni celjski zanesljivo do 30. t. m. Po preteku tega roka se bodo za računale zakonite 6-odstotne zamudne obresti. Plačila, ki pa bodo zaostala po preteku 6 tednov od dneva dospelosti, bo občina izterjala z izvršbo.

Iz Maribora

— Morilec še vedno niso zasili. Ni še dognano, ako sta bila Stern in Kolar, osunljena morilca Ivana Strajnskega, v noči 15. t. m. v resnici na Polzeurju. Orožnik, ki je imel oni večer službo na osebnem vlak Ljubljana-Maribor, je bilo javljeno, da sta vstopila v Stora dva sumljiva mladeniča. Takoj je bil ves vlak preiskan in na vsaki postaji vsak potnik naatančno pregledan. V Hočah je prišla še žandarmerija iz Pragerkega na pomoč. Če sta bila omenjena noči Stern in Kolar res na Polzeurju, sta prišla po mnenju žandarmerije peš tja ne pa v vlak. Obetoja tudi možnost s to govorico zabrisati pravo sled.

— Silne škode radi slabega vremena po Dravski dolini. Na podlagi cenitve znaša škoda, ki jo je povzročilo neurje samo v okolici Mute 2 milijona. Radi silnih nalivov so pola po vaseh nad Muto tako razvraa, da je promet po njih nemogoč.

— Usodepolna poskusna vožnja. Splavar Mihael Pungeršek iz Fale se je peljal te dni z novo kupljenim motorjem na poskusno vožnjo. Komaj se je peljal nekoliko sto metrov daleč, se mu je zlomila prednja os motorja. Pungeršek je padel in si močno poškodoval obraz in obe roki. Prvo pomoč mu je nudila rešilna postaja potem je pa moral v bolnico.

— Znižana kazen. Poročali smo že, da sta bila 19. oktobra posestniška sina Ludvik Lah in Jernej Beranič obsojena radi ubojstva na 5 let in 1 mesec oziroma na 6 let in 1 mesec težke ječe. Stal sedmorice v Zagrebu je pa sedaj na priziv odvetnika dr. Rosine znižala kazen na 16 mesecev atrogata zapora.

— Hude nezgode. V železnarni na Muti zaposlenega 20letnega kovača I. Gabrovca je doletela huda nesreča. Kos železa, ki je odskočil od nakovala, mu je padel na vrat in povzročil notranje krvavenje. Prepeljali so ga nezavesnega v bolnico v Slovenjgra-

dec, kjer je bil operiran. Njegovo stanje je resno.

— Hotelir Zemljčič — 50letnik. V nedeljo, 19. t. m. bo obhajal splošno spoštovanji mariborski hotelir Franc Zemljčič 50letnico rojstva. Želimu mu še mnogo srečnih let.

— Zeparska tatvina. Predvečerašnjim je bilo delavcu Francu Dernekoviču v gostilni ukradeno iz žepa 2000 Din. Moč je imel radi varnosti denar spravljati v skatni ličilo.

— Zopet ponarejen denar. Večeraj so našli v neki trgovini na Aleksandrovi cesti pri blaginjskem zaključku ponarejen 20-dinarski kovance. Falsifikat je iz cina in se ga takoj spozna.

Iz Ljutomer

— Solski upravitelj Pertl je sel v pokopje. Kapelo je zapustil dolgoletni solski upravitelj g. Kvirin Pertl. Delovanje g. Pertla pri Kapeli je znano naši javnosti. Vzgojil je mnogo mladine ki se ga danes rada spominja ter ga obiskuje. Znano je bilo njegovo delovanje na glasbenem polju in tudi sicer je bil marljiv pa trden in zaveden narodnjak. Razmere pa so v zadnjem času pri Kapeli take, da so udarile druge in tudi njega, ki se je proti svoji volji moral končno odločiti, da prebije svoj pokop vsaj v bližini Kapela to je v Radgoni, kamor se je že tudi preselil. Želimu mu v pokopju še mnogo prijetnih let.

— Dar Sokolu in glasbeni šoli. Namestu venca na grob pokojnega majorja Frančka Zacherla je daroval narodni poslanec g. Lukačič Ljutomeremu Sokolu 200 Din, obitelji Veno Vilhar pa glasbeni šoli v Ljutomeru 200 Din.

— Poroka. V Mariboru se je poročil g. Vrti Franc, trgovčev sin iz Ljutomeru z gđe. Kolerič Ido, trgovčev hčerko iz Apač. Obilo sreče!

— Detomor. Dva kopalca sta našla v Glo-betki v bližini Ljutomeru otroško trupelce ženskega spola ki je bilo že delj časa v vodi. Za brezsrčno materjo poizvedujejo orožniki.

Sovjetska vojaška delegacija v Pragi

V sredo je prispela v Prago sovjetska vojaška delegacija, da vrne lanski poset českoslovaške delegacije v Rusiji. Sovjetska delegacija je prispela z letalom in čeprav je bil njen prihod naznanjen se je v zadnjem trenutku, se je zbralo okrog letališča več sto Pražanov, na letališču pa vsi častniki letalskih polkov, kar je bilo prosti. Goste so pričakovali predstavniki českoslovaške vojske s sovjetskimi poslankom v Pragi Aleksandrovskim in vojaškimi atašejem polkovnik Schmittmannom. Oči vseh so bile uprte na vzhod, odkoder so pričakovali sovjetsko letalo. Kar se je prikazalo na obzorju se hitro približalo, opislalo nizko in v ostrem ovinku drzno nagnjeno običajni krog nad letališčem in se lahko spustilo na tla, dokazujoč veliko stabilnost letala in pilotovo spretnost.

Sprejem je bil zelo prirešen. Gostje so imeli za seboj skoraj brez počitka 2300 km dolgo pot. Sovjetska delegacija šteje 12 članov in vodi jo poveljnik sovjetskega letalstva armadni general J. V. Alkanis, ki je vstopil kot 20 letni mladenič v armado in se kmalu povzpela na vodilno mesto. Z njim so prileteli armadni general Ptuhih, major Sevcenko, vojaška inženjerja Primenko in Markov ter 7 moč posadke. Sovjetsko letalo je enokrilnik ves iz kovine s štirimi motorji pod krili po 650 HP. Motorji delujejo zelo tiho. Vse letalo je sovjetsko konstrukcije. Trup ima spredaj majhno kabino za opazovalca Letalo pomaga voditi radio, tudi sovjetskega izvora. Hitrost letala znaša okrog 200 km na uro, akcijski radius okrog 3.000 km. 630 km dolgo pot Uzhod-Praga je preletelo letalo v treh urah in eni minuti.

A. P. Karpinski umrl

V Moskvi je umrl v torek ponoči predsednik sovjetske Akademije znanosti Aleksander Petrovič Karpinski, star 90 let.

Pokojni je bil rojen kot sin rudniškega inženjerja na Uralu. Že v zgodnji mladosti se je posvetil geologiji in leta 1878 je postal profesor te vede. Bil je predsednik zemljepisnega odbora, ki je pod njegovim vodstvom raziskal vse kraje evropske in azijske Rusije. Karpinski je sestavljal geološki zemljevid Rusije in ruski del geološkega zemljevida Evrope. Bil je nad 50 let član ruske Akademije in član skoraj vseh evropskih Akademij.

Kupuj domače blago!

MALI OGLASI

neseda 0.50 para, davek 3 Din. — neseda 1 Din, davek 3 Din. — neseda 1 Din, davek 3 Din. — neseda 1 Din, davek 3 Din.

za pisane odgovore glede malih oglasov je cene priložiti enamiko. — Popustov za male oglas ne priznamo.

PRODAM
Benedo 50 par. davek 3 Din
Najmanjši znesek 3 Din

POZOR!
Spalnica, lakirane 1800.—, trde pohištvene 3900.—, kuhinje 850.—, jopite pri Krizan Franc — mizarstvo, Vrhnika Idrijska 2. Za izdelavo jamtim. Zahtevajte po-nudebo. Kuhinje se ogledajo pri Ljubičju, pleskar, Tyrševa 23, Ljubljana, 2048

Narodna tiskarna

LJUBLJANA
KNAPLJEVA
5
IZVEŠUJE VSA
TISKARSKA
DELA
TER SE
»RIPOROČA«
ZA CILJ NARODNE

Dva zagonetna vloma

Oba osumljenca oproščena — Iz omare so izginili „jurji“, iz trgovine pa bale blaga

Ljubljana, 17. julija. Redko se zgodi, da osumljenca, ki pridejo po policijski ali orožniški preiskavi pred sodnike v Ljubljano, niso »ta pravci«. To pot sta bila oba nedolžna, mladi Rudolf K. iz Zgoš pri Begunjah in nekoliko starejši Vinko F. iz Ljubljane. Prvi je bil osumljen, da je odnesel avstrijske srebrne krone in 8900 Din iz omare Frančiške Kolmanove iz Begunj, drugi, da je vpletil v Černelicevo trgovino v Kranju in odnesel 18 bal finejšega blaga, vrednih okoli 35.000 Din.

SPOH SE MENE NE TIČE.

Je trdil Rudolf, jaz nisem Kolmanove okradel. Ker si pa dobro ne morem zapomniti, sem se prvič drugače zagovarjal, kakor drugič in tretjič.

Fant se je sodnikom smejal v obraz prebrisano Tistega dne, ko je bilo vlomljeno pri Kolmanovi, je kupoval razne stvari in denar zapravljaj na kegljišču. Zaradi tega je padel sum nanj, pa tudi zaradi tega, ker je bil že kaznovan kot tat in je sploh njegov kazenski list že obremenjen s kakimi desetimi kaznimi. Vnovič je moral pred senatom povedati, kako je bilo tistega dne in kje je dobil denar. Izkazalo se je, da je nekemu znanu res prodal drva in je morda imel »sodni stotak« se od te kupčije. Drugi stotak je ukradel sestrji, kakor je priznal. Obremenil ga je najtežje nečak Frančiške Kolmanove Ludvik, ki je povedal, da mu je Rudolf pred vlomom pripovedoval, da potrebuje nekoliko jurjev, ker bo šel k vojakom in da si jih bo preskrbel z vlomom. Ta Ludvik je pa tudi tič svoje vrste, ki mu ni verjeti, kakor trdi njegovo pismo o glasu.

LUDVIK ME NOTER ZOKA

Je dejal Rudolf. Nerodna je bila tudi okradenka, ki je izjavila, da je dobila ukradeni denar od dolžnikov, potem se je pa izkazalo, da ji ni bil nihče dolžan. Končno je povedala, da je imela denar spravljen, bala se je, pa povedati resnico, ker so ji rekli, da ne dobe nič iz hranilnice na svoje knjižice taki ljudje, ki imajo denar doma skrit.

Branilec osumljenec se je oprl na dejstvo, da bi moral fant vlom opraviti v 10 minutah, kar je nemogoče, saj ni ameriški gangster. In fant je bil oproščen zaradi pomanjkanja dokazov.

OJEJ, OJEJ, JE JAMRAL

Drugi, ki ni bil pravi, je bil Vinko F., ki je pekovski pomočnik. Temu se je posretil alihi, oziroma kolo, ki ga je najbolj obremenjevalo, ga je izrezalo.

Dne 11. maja letos je bilo vlomljeno v trgovino Černelice v Kranju. Ponoči je vlomilec odprl trgovino z vetrni in odnesel na kolesu 18 bal blaga. Stražnik je vlomilec

zasušil in je streljal za njim. Vlomilec je odvrnil kolo s šestimi balami in zbežal v temo. Odvrženo kolo je bilo last Vinkotovega brata. Tako je padel sum na Vinka. Pa še to je podprlo sum, da je tiste dni ponujal nekemu blago za obleko.

NESREČNA ZINKA IN NESREČNO PISMO

Po aretaciji je Vinko skušal dokazati svoj alibi z neko Zinko. Trdil je, da je tisto noč bil z njo v Ljubljani. Lumpala sta, nato sta pa šla pod kozolec v Rožno dolino. Vse skupaj se je Vinko izmislil, kajti ljudje so pač taki, da s v stiski izmislijo navadno kaj neverjetnega.

V zaporu pa je napisal ganljivo pismo svoji ženi, v katerem jo prosi, naj dobro govori, da je bil tisto noč od nedelje na ponedeljek doma do... S tem »do« se je pismo končalo, ker je v tistem trenutku stopil v celico paznik in je pismo zaplenil. Državni tožilec je rekel, da je škoda, da pismo ni bilo dopisano, paznik je pa gotovo bil ponosen, da ga je v pravem času zaplenil. Vinko je napisal to pismo kar tako, ker mu je bilo v celici dolgočas. Tako je rekel.

BEŽAL JE KAKOR HUĐOBA

Hlapec Miha iz Kranja je bil kontrolna priča. Tisto noč je zgodaj vstal in srečal človeka, za katerim je stražnik streljal. — Bil je mlad človek, približno tako visok, kakor jaz. Pritekel je za mojimi hrbtom in kar ustrašil sem se ga. Bal sem se, da me bo usekal. Držal se je za trebuh in jamral ojej, ojej. Bežal je kakor huđoba! Za njim je pritekel stražnik in me vprašal, kam je bežal. Pokazal sem mu smer, stražnik ga ni dohitel. Kako bi ga dohitel, ko je pa bežal kakor huđoba. Jamral pa je ojej, ojej in držal se je za trebuh.

Miha je še trikrat pokazal, kako se je begunec držal za trebuh in kako je jamral. Osumljenca je počasi meril od nog do glave, ni pa mogel reči, da je pravi.

POSREČEN ALIBI S KOLESOM

Razvzrojala se je tudi zagonetka glede kolesa. Vinko ga je vzel bratu, v Ljubljani pa mu ga je nekdo ukradel, med tem ko je Vinko čital časopis na deski. Štiri priče so izjavile, da jim je Vinko res pred vlomom povedal, da mu je bilo kolo ukraden. Tat kolesa bi bil torej pravi vlomilec. Pravi vlomilec je tudi stotak, ker ga je stražnik najbrže zadel, ko je streljal za njim. Vinko ima pa zdravo kožo okoli trebuha, torej ni bil vlomilec.

Tako se je torej vse pojasnilo, le velik vlom v Černelicevo trgovino je ostal nepojasnjen. Nekaj je govorilo za osumljenca, nekaj pa proti njemu in tako je bil Vinko oproščen.

edini merodajen, ni obveljal. Z odvzemanjem letoviških pravic nekaterim krajem povzročena škoda, ki jo bodo marsikje čutili še desetletja, ni bila popravljena. Prometno ministrstvo, ki bi glasom te uredbe z zakonsko močjo moralo izdati nove predpise za znižano oziroma brezplačno vožnjo, tega do danes še ni storilo, temveč je tik pred glavno sezono sestavilo seznam turističnih krajev še po starih tarifnih določbah, ki se po sv. jem kriteriju bistveno razlikujejo od nove turistične uredbe.

Letošnja sezona v takih zapostavljenih letoviških, ki sicer izpolnjujejo vse pogoje turističnih uredb, a jih prometno ministrstvo vendar le še ni kot takih priznalo, je porazljiva. Tujeve skoraj da ni. Le redki se pojavljajo, a beže, drugam, ko zvedo kako je z vožnjami olajšavami, večina, ki se sicer zanima za dotični kraj, pa se sploh več ne oglasi, ko jim domača tujeprometna društva sporoče, da jim ne morejo pri povratku nuditi nobenih volnih olajšav. Zaradi takega postopanja niso seveda prizadeti le hotelirji, gostilničarji in drugi obrtniki gostinstva sorodnih strok, temveč je v enaki in morda še večji meri prizadet tudi javni denar, ki je bil v časih, ko so dotični kraji uživali letoviške pravice, naložen v ureditve kopalšč, parkov in raznih zabavišč. Za ta denar so danes občanom odgovorni ljudje, ki so z ljubeznijo ustvarjali vse ono, kar je

zahteval procvit njihovih krajev kot letovišč. Ta odgovornost je vsekakor težka in je zadnji čas, da prometno in trgovsko ministrstvo revidirata seznam priznanih turističnih krajev in tako vsaj za sezono prihodnjega leta omogočita normalen razvoj takih krajev in normalen ter zdrav razvoj našega turizma sploh. To vprašanje je zlasti važno za Slovenijo, ki v njenem gospodarstvu turizem igra ogromno vlogo in ki zasluži pri reševanju prošnji za naziv letovišč več pozornosti in uvidenosti. Potrebno je seveda tudi, da prometno ministrstvo spremeni one določbe, ki predvidevajo za turistične kraje drugačen kriterij, kakor ga določa nova uredba o pospeševanju turizma, ker si sicer uredbe trgovskega ministrstva in pravilniki prometnega ministrstva v docela načelnih turističnih hipotetiziranih nasprotujejo.

Upamo, da bodo v interesu naših starih, že davno odlično obiskanih letovišč in v interesu onih mlajših, ki so dohitela zahteve časa in s težkimi žrtvami izpolnila predpisane določbe, vsa merodajna oblastva poskrbela, da se jim da še uradni pečat turističnega kraja in s tem tudi vse one ugodnosti, ki so za razvoj takih krajev življenjskega pomena.

Naj ne bo za prihodnje leto zamujeno to, kar smo letos kljub jasnim določbam nove turistične uredbe zamudili!

Robot, ki zna tudi govoriti

Dečkov in deklic ne mara, pač pa ima rad dame

pomen besede. Reagira samo na gotova povelja in vprašanja, na izvestne zvočne valove, po katerih se pripadajoči kontakti avtomatično vključijo in robot živi.

— Prebudi se! — se glasi prvo povelje, prebujajoč robota k življenju. Njegove oči se zasvetijo in z roko grozečo nepremičnostjo predse. — Dvigni levico, — zafepeta robotov strežnik naslednje povelje. Ali bo dvignil ali ne? Brez kretnje je minila sekunda, ki se zdi večnost. Toda robotov sluh je preciznejši od našega. Roka se je premaknila in že se počasi dviga. Položi levico nazaj, vstani, sedi, ozri se na levo, — se glase nova povelja, ki jasno dokazujejo robotove fizične sposobnosti. Toda robot zna tudi govoriti.

— Kdo si? — ga vpraša inženjer? — Alfa Robot, — se glasi jasen in kratak odgovor.

— Koliko si star? — Stirinajst let, — odgovori robot. — S čim se preživljaš? — Z elektriko.

Nova vprašanja in odgovori si slede vedno v presledkih po eno sekundo. In da dokaže, da robot ne uboga samo njega, temveč vsakega človeka sploh, pozove njegov čuvaj občinstvo, naj samo naslovi nanj nekaj vprašanj. In zvesti robot odgovarja ter izpolnjuje povelja vsakogar, najsi bo ženska ali moški, blizu njega ali daleč. Čuvaj namigne dečku, ki ima že dolgo na jeziku pripravljeno vprašanje.

— Ali imaš rad dečke? — Nece, — se odzove robot. — Ali imaš rad deklice? — Nece!

— Ali imaš rad dame? — vpraša indiskret no radovednež in dobi pritrdilni odgovor, ki ga sprejmejo poslušalci z burnim smehom. Kdor pa nima takih pikantnih skomin, lahko izve, koliko je ura s čudovito točnostjo. Robotovo srce je namreč električni kronometer. Izve tudi, kakšen je danes dan, kaj je bilo včeraj in kaj bo jutri. Na predvečerji dan je pa robot že pozabil, a pojutrinjega ne zna izračunati. Pove, vam, kakšne barve je nebo, sneg, trava itd., zahvali se vam celo, če mu ponudite cigareto, ki mu jo morate položiti med prste, da jo pokadi.

Polagoma prihajate do prepričanja, da je robot navzlic svoji nerodni za oko neprijetni zunanosti prijetna igračka. Toda ta igračka je obenem nevarna. O tem se prepričate, ko se njegova iztegnjena roka, držeča samokres, počasi dvigne in ko pomeri naravnost na vas. To ni samo navadno namerjeno orožje, tu lahko sproži krdorkoli, treba je samo zaklicati »Streljaj!« in že počí strel. Končno je robotova roka dvignjena in na kratko povelje robot bliskoma sproži, da ima človek dokaj neprijeten občutek.

Angleži se boje napadov iz zraka

Angleži se vedno bolj zavedajo nevarnosti, preteče njihovemu otoku iz zraka. Zato ni čuda, da se tako zanimajo za letalstvo in da žrtvujejo toliko milijonov za obrambo pred napadi iz zraka. Vickersove tvornice izdelujejo noč in dan nove modele lovskih in bombarderskih letal, a v spodnji zbornici se je nedavno govorilo

lo, da sta začeli izdelovati letala tudi dve privatni avtomobilski tvornici.

Angleži zadnje čase pasivna protiletalska obramba. Pri vasi Falfieldu v grofiji Gloucester so nedavno ustanovili prvo solo protiletalsko obrambo, v kateri se v 14 dneh moški in ženske izvežbujejo za inženjere, da bodo lahko pozneje poučevali angleško ljudstvo, kako se je treba varovati napadov iz zraka. Takih inženjerskih bodo izločili letos pol milijona. Solo protiletalske obrambe ustanove Angleži še več, eno tudi v velikem industrijskem središču Manchesteru. Organizacija protiletalske obrambe v Angliji namerava razdeliti med civilno prebivalstvo 30 milijonov protiplovnih mask, čim bi izbruhnila vojna.

Greta Garbo je utrujena

Po pičlem letu se znova širi po inozemskem tisku vest, da je Greta Garbo sithollywoodskega življenja in filmske slave, da hrepeni po počitku in mirnem življenju v svoji domovini tam gori na severu. Podobne vesti o zvezdah ameriškega filma so navadno reklamni trik, pri Greti Garbo bo pa menda stvar resna. Ljudje, ki so prišli nedavno iz Hollywooda, pravijo, da se zdi zelo utrujena in da si želi v prvi vrsti miru. Ali se čudite? Kako dolgo je Greta Garbo že v žarišču filmske slave in kako dolgo morejo človeški živci vzdrževati vse, kar je s tem položajem v zvezi?

Greta Garbo, ki je dala filmu vse, kar so ji dovolili dati in ki je živila samo za svojo umetnost, ima gotovo pravico do kosčka zasebnega življenja, saj bo z dolgim bivanjem v Hollywoodu drago odkupljeno. Ljudje, ki dobro poznajo ameriško filmsko mesto, nazivajo Hollywood pekel. Mi, ki ga poznamo samo s filmskega platna, pa vemo, da izbršje vse, kar je na človeku osebnega in prirojenega ter nadomesti to z desuro. Malo je taktič, ki so šli skozi to desuro in ostali ljudje. Greta Garbo je bila med njimi vseh 10 let svojega dela v Hollywoodu, a toda to je plačala z živci. Seveda je pa tudi dobro zaslužila in zdaj bo pač lahko brezskrbno živila.

Čičerinov rod

Nedavno umrli bivši sovjetski komisar za znanje zadeve Čičerin je bil sin stare ruske rodbine, ki je dala v 18. stoletju Rusiji več odličnih vojskovodij. Čičerinov oče Boris Nikolajevič je bil sloveč ruski pravnik in filozof. Umril je leta 1904, star 76 let. Napisal je več temeljitih razprav o zgodovini ruskega prava in pravno filozofskih problemih. V svoji filozofiji je bil Heglov pristajal in nekateri njegovi nazori so vzbudili živahno polemiko z ruskimi slavjanofili. Bil je profesor državnega prava na moskovski univerzi in nekaj časa tudi moskovski župan.

Čičerin je bil v mladosti zelo rahlega zdravja in posebno živce je imel slabe. Naporno delo pred revolucijo je njegov organizem še bolj oslabil. Zato ni čuda, da se mu živci že pred leti odpovedali in da se mu moral umakniti svojemu pomočniku Litvinovu, ki je pa trdnega zdravja in tudi živce ima neverjetno zdrave, kar je že opevovano dokazal.

Kaj je z našimi letovišči?

Nove določbe v uredbi o pospeševanju turizma že vedno samo na papirju

Ljubljana, 17. julija. Ko je po dolgem pričakovanju ministrijski svet na svoji seji letos 20. februarja na predlog ministra za trgovino in industrijo končno odobril novo, že davno potrebno uredbi o pospeševanju turizma, so bila mnoga naša letovišča, ki so pred leti svojim gostom še lahko nudila pri povratku v mesto stalnega bivanja vozne olajšave, ki pa so jim bile kasneje odvzete, prepričana, da jim bodo iste vrnjene in jim bo tako omogočen razvoj in vsaj skromen korak v lepšo bodočnost. Pričakovanja se pa niso izpolnila. V drugi polovici maja je izšel seznam vseh onih krajev naše države, ki po železniških tarifnih določbah morejo svojim gostom nuditi brezplačen, povratek vendar pa je ta seznam docela enak onemu, ki je veljal v času, ko nova uredba o pospeševanju turizma še ni bila uveljavljena. Ta novi seznam po železniških tarifnih določbah priznanih letovišč se tedaj ni oziral na kriterij, ki ga je določila nova uredba, temveč je bil sestavljen na podlagi prejšnjih določb, ki so za letovišča zahtevala 700 m nadmorske višine.

Člen 2. nove uredbe o pospeševanju turizma pravi: »Kraji, ki privlačujejo obiskovalce s podnebje, toplimi vrelci, rastlinstvom in živalstvom, s prirodnimi lepotami, zgodovinskimi in umetniškimi spomeniki, narodno nošo, običaji ali z drugimi turistič-

nimi znamenitostmi in ustrezajo določenim pogojem glede nastanitve in oskrbe obiskovalcev, se proglase za turistične kraje. Odlok o proglasitvi kraja za turistični kraj izda minister za trgovino in industrijo na predlog ali po zahtevi banke uprave.

Ce se proglasi kraj za turistični kraj, pridobi pravico do vseh ugodnosti, ki so predpisane s to uredbo ali z drugimi zakoni za pospeševanje turizma; prav tako pa se s tem podredi tudi vsem obveznostim, ki jih predpisuje ta uredba.

Obiskovalci turističnih krajev uživajo ugodnosti pri vožnji po predpisih, ki jih izda po svoji pristojnosti prometno ministrstvo.

Banska uprava dravske banovine je že pred meseci pripravila seznam onih krajev, ki izpolnjujejo vse pogoje, zahtevane v novi turistični uredbi. Na visjih mestih je bil ta seznam zelo okrajšan in so bili ponovno izpuščeni nekateri lepi kraji Slovenije, ki naziva letovišča oziroma turistični kraj ne zaslužijo le po prirodnih lepotah in starih tradicijah, temveč prav tako tudi po marsikaj za naše razmere ogromnem investiranem kapitalu, ki je bil naložen v razne hotelske zgradbe, kopalšča, parke in druge potrebe letovišč, tujeve in tujeskega prometa. Za usodo teh krajev se ni zmenil nihče in predlog banke uprave, ki po jasnih določbah nove turistične uredbe more biti

V San Diegu, kjer je baza ameriškega pacifičnega brodogoja, imajo svetovno razstavo, na kateri razkazujejo tudi resničnega robota. Če ga hočeš videti, se moraš napotiti v palačo vede in plačati 25 centov vstopnine. Tam sedeš med skupino mornarjev v širokih hlačah in počakaš, da se prične predstava. Kar se odpro vrata na lepo razsvetljenem odru in prikaže se nekakšen srednjeveški grad. Oder je majhen in ozek, visoke sive stene, polne stikal, voltmetrov, ampermetrov manometrov in raznih drugih metrov, predstavljajo pravo eksotično okolje.

Na jeklenem stolu sedi mojster Alfa Robot. Sedi nepremično, dostojanstveno. Spi. Velika stirioglasta glava sedi na širokih ramenih, mogočen, oklepaj podoben trup se končuje z enako močnimi nogami, zakrivljenimi pravokotno in stoječimi trdno na prouci, naprej iztegnjene roke pa počivajo tesno ob koljenih. Glava kaže vse znake »človeškega« izvora. Oči, izredno velika steklena okena bele barve s črnim robom, oster, skoraj orlovski nos se boči nad široki ustni, segajočimi od ušesa do ušesa. Kotički ust so pa zapognjeni navzdol, kar daje robotu strog, celo grozeč izraz. Namestu ušes ima dva sprejemna aparata, moleča kakih 6 cm na obe strani iz glave. Podobna dva sprejemna aparata sta tik nad robotovim čelom, kakor da ima robot roge. Telo samo je duhovita kombinacija jeklenih plošč in plošč. Robot lahko giblje tudi s prsti. Za to potrebno energijo dobiva po sistemu v njegovi notranjosti skritih električnih vodov. Te žice in žičice so dokaj podobne človeškim živcem. Če hočemo pogledati ta človeški stroj, je treba vključiti kontakt, ki jih je v robotu nad 200. Pobuda za vključitev prihaja iz ušesnih aparatov. To pa seveda ne pomni, da robot razume

— Pozabila sva jo v garderobi, — se je pošalil Lechautre, — toda zadovoljila bi se s teboj, lepota moja, če se hočeš nama pridružiti.

— Hvala lepa, dragi prijatelji, — se je odzvala dama z rdečimi maki, — za trojice nisem nič kaj navdušena, — In zaničljivo je premerila slikarja.

— Torej duet? — je odgovoril Lechautre in ponudil dami roko.

Dama je odskočila in ga udarila s pahljajo po prstih.

— Umakni roko, ti nisi zame, častitljivi stari, pa tudi jaz nisem za tvojo družbo. Toda pusti mi tu svojega dečka. Samo dve besedi izpregovorim z njim. Nadaljuj svojo pot, dobi mož, čež nekaj minut se pa vmi po svojega dojenčka. Nič se ne boji, vrnem ti ga nepoškodovano.

Lechautre se je končno priklonil in izpustil Jakobovo roko.

— Kakor ukazuješ, vojvodinja, — je vzkljnil porogljivo. Potem se je pa obrnil k svojemu prijatelju, bledemu kakor zid.

— Klaniam se ti, dečko, mnogo si dovolišeš. Ti si mi pa res fant od fare. Poslal je dami z roko poljub in zaklical: — Na svidenje, otroka, bodita pridna!

Počasi in opirajoč se dostojanstveno

na palico je odšel.

Ves v zadregi je ostal Jakob pri maskirani dami, v kateri je takoj spoznal Manio, naj si je še tako prizadevala izpremeniti svoj glas. Prička, po kateri je tako hrepenel, je bila naenkrat tu. Bil je med štirimi očmi z ženo, ki jo je ves iz sebe hrepenel iskal že tri dni. Na maskeradi bi se bila mogla sestati na samem in dati pristo pot svojim čustvom, toda zdaj je bil preveč razburjen, da bi mogel izbrati ugodno priliko. Čutil je, da se bo razvil iz tega srečanja nekaj odločilnega, nekaj, kar se ne bo dalo nikoli več popraviti.

Z baronico Lieblingovo je bil sicer že dobro znan, toda meje dežele sami še ni bil prekorajčil. Zdi se je pa naenkrat zavedel, da bo sledila prvim besedam resničnost, da bo grehu v mislih sledil tudi greh v dejanju, da pridejo po prvem smelem dejanju druga, katerih ne bo več obvladal. Obnem se je pa zavedal svoje slabosti. Čutil je, kako ga prevzema tajna sila in omamlja magnet skozi luknice maske zročih žarečih oči. Te oči so ga mamil in vabile k sebi z nepremagljivo silo. Te misli so se vrstile v njegovi glavi z bliskovito naglono ta čas, ko ga je dama z rdečimi maki ogledovala od pete do glave izza belih peres, služeh ji za pahljajo.

— Nekam žalosten si, mojster, — je dejala smeje, — Ali misliš na domače ognjišče, ali se me bojiš? Saj me niti vprašal nisi, zakaj bi rada govorila s teboj.

— Res je, — je odgovoril Jakob v prizadevanju napraviti veselejši obraz. — Ali mi izkazuješ to čast iz radovednosti ali iz vrtoglavoosti?

— Iz radovednosti, ki ti bo gotovo laskala. Rada bi vedela, kaj bi predmet tvoje prihodnje slike.

— Nobene misli nimam v glavi, slikanje sem opustil.

— Velika škoda. Mar ti solnce v Nizzi ali udobno življenje jemlje veselje do dela?

— To ne, pač pa ti, — je zamrmral Jakob in ji pogledal naravnost v oči.

— Jaz?... Saj me nisi še nikoli videl, — je odgovorila smeje.

— Čemu ta taž?... Videl sem te med cvetlično bitko v četrtlet, ko si metala na ljudi šopke narcis. Pozneje sem te srečal in občudoval v vili Endymion.

— Motiš se.

— Ne motim se. Kdor te je enkrat videl, ne bo tega nikoli pozabil in kdor te je slišal prenevari litovske narodne pesmi, bo vse življenje ohranil v spominu milino tvojega glasu. Če hočeš, ti povem, kako ti je ime.

André Theurlet:

39

Nevarna lepota

Roman

Pri teh vprašanjih je zasijal žarek upanja v njegovem srcu in zdelo se mu je, da se zažiga ob motni svetlobi belih in rdečih lampijončkov v njegovih prsih jutranja zarja ključje lubezni. Vrvenje maskerade ga je dvigalo v nadzemske višave. V živahnem vrtincu plesalcev in ob zvokih poskočnih valčkov je bil spomin na Terezijo podoben tej se megleni sliki, razblinjajoči in izgubljači se v veliki daljavi.

Nekaj mu je šepetalo, da Mania se pride. Iskal jo je v naboli zapuščenih drevoredih, kjer so počivali utrujeni plesalci in plesalke na klopih. Hodil je na tudi okrog miz v restavraciji, kjer se je povsod razlegal glasen smeh, žvenketanje kozarcev in veseli kluci med smelim koketiranjem. Z Lechautrom je odšel v gledališko dvorano, kjer je mladi na plesala. Tudi tam je igrala zapeljiva godba, tudi tam je kar mrgolelo mask po ložah ali plesnih parketih, tudi tam je vladala pestra mešanica barv in ži-

vahna zabava. Toda tam je bilo tako soparno, da bi Mania gotovo ne vzdržala. Odšla sta na vrt, kjer se je lahko vsak gost nemoteno izprehajal in kjer bi bil mogoč prejšnji tistega, ki ga je iskal. Da bi lažje dihala, sta oba odložila maske in se brezskrbno izprehajala odkritih obrazov.

— To je čudno, — je zamrmral Lechautre, — da nikjer ne vidim šopka nagečnikov moje dražestne domačinke. Pa me vendar ni malagala?

Mimo dolge vrste miz, prenešenih iz kavarne na vrt, sta prišla do skupine elegantnih domin, sedečih okrog mizice, obložene s sladolemom. Kar se je ena maska ločila od skupine ter pristopila k njima. Bila je mlada dama v obleki iz belega kitajskega krepja, grškega kroja, okrašeni z zlatimi, čipkami in velikimi rdečimi maki spredaj. Obraz ji je zakrivala ozka, temnordeča in bela maska iz aksamita, spodnji del obraza je bil na odkrit. Očarljivo in obenem lokavo se je smehljala.

Ustavila se je pred Jakobom in Lechautrom. Z razpeto pahljajo v roki in ironično nasmejana je nekaj časa opazovala visoko, krepko Lechautrovo postavo, ob kateri je bil Jakob kakor dete.

— Glej no, glej, — se je zasmejala, — gospod in deček... Kje je pa gospa?